

Epistola contra Judaeorum errores

<https://hdl.handle.net/1874/340391>

Rationes breues magni

rabi Samuelis iudei nati. sed de iudaismo ad fidem catholicam conuersi. quibus quibusque ueris christicola. saltem modice sapiens potest iudeorum errores valide et aperte reprobare et condennare. et eos tam ex nostris quam ex suis propriis prophetis efficacissime conuincere

INDIAN TRIBES
OF THE
SOUTHERN STATES
AND TERRITORIES
BY
J. W. FORT
1845

Rabi Samuelis redargutio p̄tra iudeorum errores
messie aduentum adhuc sperantes.

Ractatus iste qui

multum valet ad conuincendum iudeos
de errore suo quem habent in messya ad
huc venturo. ⁊ obseruatiã legis distigui
tur p̄ viginti quattuor quandoq; capitu-

la. Quorũ primum est. qualr iudei grauer sunt p̄culli a
deo. ⁊ s̄ in captiuitate. q̄ p̄t vocari ira dei. Scdm capi-
tulũ. in quo probat q̄ iudei s̄t in in aliquo pctõ q̄ s̄t
in dispõsione. ⁊ arguit etiã p̄tra obseruatiã legis ipõrum
Terciuũ capitulũ (in quo p̄bat q̄ p̄pter irã dei in q̄ s̄t iu-
dei) om̄es obseruatiẽ legis (q̄s adhuc habet) nõ sunt ac-
ceptabiles deo. Quartum capitulũ q̄ iudei sunt ceci ⁊ de-
ceptores simpliciu. Quintũ capitulũ q̄ iudei decipiunt
alios ⁊ seipõs Sextũ capitulũ. quid sit illud pctm̄ p̄pter
quod iudei sunt in ista captiuitate: Septimũ capitulũ
in quo probat q̄ iste iustus venditus p̄ argento sit Ihe-
sus deus xp̄ianorum. Octauũ capitulũ. in quo probat
q̄ p̄pter occisionẽ christi fuit facta dispõsio iudeorum: vt
p̄ ex p̄phetia daniel̄ prophete Nonũ capitulum. q̄ duo
sunt aduentus xp̄i. Decimum capitulum de p̄mo aduen-
tu xp̄i. Undecimũ capitulum de secundo aduentu xp̄i
q̄ tũc sit indicatur cũ potẽtia. Duodecimũ cap. de ascẽ-
sione xp̄i. Decimũterciu in quo adhuc fortius ascẽsio
corporal xp̄i probatur. Decimũquartũ caplm̄. de cecita-
te iudeoz. eo q̄ nõ intelligũt xp̄m aduenisse. Decimum ⁊
quintum capitulũ. in quo probatur q̄ cecitas mens ⁊ in
credulitas iudeozũ. in qua nõ credũt messyam in lege p̄-
missum iam adhuc venisse. fuerat p̄dcã per p̄phetas. De-
cimũsextu capitulũ. vbi probat reprobato iudeozũ p̄pter
eoz̄ perfidiam. ⁊ probat electõ gentiu p̄pter eozũ fidem
Decimũseptimũ caplm̄ de viuificatiõẽ gentiu. ⁊ interfec-
tiõẽ iudeorum. Decimum octauum capitulum: q̄ gẽtes

uiuificate per fidem habent suas obseruãtias: que perti-
nent ad mundiciã. Decimum nonum cap. de electõne
apostolorum loco pphetarum. Vicesimum cap. de rep-
batõne sacraficij iudeorum. 2 electõne sacraficij christia-
norum. Vicesimum primum cap. in quo probatur q̄ de-
us refutauit ieiunia sabbata 2 sacraficã iudeorum. 2 ele-
git christianorum. Vicesimum secundum capitulum. in q̄
probatur synagoge abiectõ 2 electõ ecclesie p illud verbũ
quod deus dixit rebecca. due gentes. Vicesimum tertium
cap. in quo probatur q̄ iudei indebite rep̄bendunt can-
tum xpianorum. Vicesimum quartum cap. q̄ cantus xpia-
norum sit deo acceptus. Vicesimum quintũ ca. in quo pba-
tur apostasia iudeoz a deo

Sequitur conclusio ex premissis

Incipit epistola fratris Alfonsi de ordine pdicatoruz
ad fratrem Hugonem magistrum eiusdem ordinis de
libro infra scripto

Reuerendissimo in

christo fratri Hugoni magistro ordinis
pdicatorũ dignissimo ac sacre pagine p-
fessori. Subditus Alfonsus boni hois
hispanus. pmissã obediẽtiã p̄mptam in

om̄ibus speret deuotã. Cũ ego fm̄ puitatẽ meã 2 insuffi-
ciẽtiã nõ sim talis q̄ vobis vel p vobis scia vel possim
aliq̄d magnũ facere. vel saltẽ assistere tãto patri in labori-
bus 2 curis vris. q̄ p vrã hẽte om̄ 2 totius ordinis pace
in curia sustinet. Ad solaciũ vrm̄ aliq̄le q̄si subleuamẽ
laborum hũc libellũ antiq̄ssimũ (q̄ nup̄ deuenit ad manũ
meas q̄ fuerat inãtea occultatus) noua trãslatõe de ara-
bico in latinũ p me it̄p̄ratũ encenciolũ vob̄ mitto. Sci-
endũ aut̄ q̄ int̄ iudeos mltũ gloriã illi q̄ arabicaz obti-
nẽt periciã lrãrũ. Tũ qz ille lrẽ st̄ in antiquoz phoz vsu
fatis copiose. Tũ qz in eis vtpote paucis iudeis 2 pacto-
ribz xpianis notis scribũt p̄fidẽt̄ secreta sua q̄ volũt ab
alijs occultare. q̄ etiam de cã vt existimo in deus iste licet

cathecuminus actor huius libri ipm non hebreo sermo
ne sed arabico annotauit. Sed oportet q̄ tarde vel cito
omnia occulta reuelentur. iuxta sententiam saluatoris
Ego vero in transferendo ipsū autoritates biblie ab isto
iudeo inductas scripsi in locis suis in arabico pariter et
in latino. non prout habentur in nostra translatōne fm
beatum Hieronimum. sed prout iudeus iste scripsit eas
quando composuit istud opus. Et hoc feci ne aliquis
possz mihi imponere q̄ ego in textu p̄sumpserim aliquid
addere v̄l diminuire vel etiam immutare. Et sup̄ h̄ om̄
nes qui sciūt arabicū erūt mihi testes. Et hoc dico q̄ in
deus iste trāslatōem nostrā non sequit̄ vt videbit̄ in pro
cessu. *De aut̄ oportuit vt credo ipsam exponere in lati
no. put ip̄e loquit̄ in arabico eius modū loq̄ndi (q̄ntū est
possibile) z ordinē obseruando. Alioqn̄ nō interpres ei⁹
sed corruptor libri sui merito possem dici. Nec iudei si vi
derēt hūc librū in vtraq; lingua descriptū tātū cōuincere
tur per eas si viderent q̄ autoritates in latino ad hoc de
scripte in arabico discordarēt. Et cum solatio pater z do
mine mi magister hic est finis aliis quē intendo. Obser
uet vos ordine nostro domin⁹ noster iesus christ⁹ p̄ mul
ta tēpora in sua gratia z amore. Scriptū parisius p̄ ma
nū modici serui tui fratris Alfonsi*

*Incipit epistola trāslata de arabico in latinū p̄ fratres
Alfonsū boni hois hispanū ordinis p̄dicatoz. q̄ episto
la cui⁹ sit inductiua z ad q̄d valet p̄hemolum z narratō
ei⁹ pleni⁹ declarabit̄ cū titulo. qui talis est*

*Epistola quā scripsit mgr̄ Samuel israhelita oriū⁹
de fer ciuitate regis Dorchitani. ad rabi ysaac mgr̄m sy
nagoge. q̄ est subinlincia in regno p̄dicto*

Conseruet te de⁹ o fra

*ter z p̄manere te sinat vsq; quo manet captiuitas ista nr̄a
et signet deus suū b̄n̄placitū sup̄ vitam nr̄am amē. Flo
ri z exptus sū q̄ pulchritudo scie nostri temporis est in
te z tu es nostra spes certificationis in dubijs legis z p̄*

phetarum cum tuis expositiōibus gratiosis Unde ego
particeps doctrine tue esse desiderans tibi expono estus
cordis mei super illis que sunt legis et prophetarum. su
per quibus antior cuj tremore: Quapropter recurro ad
habundātem sapientiam tuam et mitto tibi libellum istū
sperans per te deo volēte in veritate confirmari. et in du
bjs declarari

Capitulum p̄mū. qualiter iudei grauiter percussi sunt
a deo. et s̄s in captiuitate: q̄ potest vocari ira dei

Esidero domine mi

per te certificari ex legis et prophetarum testimō
niis et aliarum scripturarū. quare nos iudei su
mus percussi generalr a deo in captiuitate ista in q̄ sumus
que pprie potest vocari ira dei que nō habet finem. nam
modo mille sunt anni cōpleti q̄ per r̄tū fuimus captiua
ti. Nos scimus q̄ p̄s nostri adorauerunt ydola. occide
runt pubetas. et legē dei abiecerūt. et propter omnes istas
trāsgressiones deus percussit eos captiuitate nisi p. lxx. an
nos in babilonia. et post temp̄ p̄fatum placat̄ est eis. et
reduxit illos in terram suaz. Et s̄m scripturas ira dei tūc
tp̄is fuit validissima sup omnes alias iras. q̄s ante illam
commemoratz scriptura. Et tamē (vt dictū est) pena tāto
rum peccatoꝝ nō fuit nisi. lxx. annis. Et nūc domine mi
ira dei (q̄ nos in p̄nti punit) nō habet terminū: neq̄ finis
eius nobis promittit in p̄phetis. Si volumus dicere q̄
ista p̄ns ira dei (in qua sum) sic adhuc illa. p̄pter quā fu
it captiuitas ista. lxx. annoz. et q̄ tūc nō fuerūt satisfactio
nes p̄plete de peccat̄s p̄dictis per p̄s nr̄os Nos facim̄
deum mēdācem. qd̄ absit. qm̄ ipse deus verus et glorio
sus illi captiuitati ip̄o s̄uit p̄fatum terminū per p̄phetas
scz. lxx. ānos. vñ tal̄ nō ē r̄nsio sed euasio et excusatiō. nec
eēt corā intelligentibus p̄ponēda. Et si dixerimus q̄ de
us in illa trāsmigratiōe miser̄ est vni parti gener̄s nostri
et non aliū. et illos (quozū miser̄tus est) transduxit ad ree
dificandum templū vt ait p̄pheta Hieremias. Et q̄ nos

sumus de illis. quibus deus non est misericors. dicent nobis
 christiani quod deus misericors est illorum qui adorauerunt ydo-
 la. et qui occiderunt prophetas etc. nos non puniat qui non pec-
 cauimus in predictis. et pena illorum fuit in certo tempore
 lxx. annorum. et nostra punicio non habet sic secundum nos cer-
 tam causam ita est longa et sine termino. Modo sunt mil-
 le anni nec in lege nec in prophetis huius pene terminum
 possumus inuenire. Quare domine mi cum deus punierit
 patres nostros propter ydolatriam et propter interfecionem pro-
 phetarum et pena sit nota in scriptura. cum deus non puniat
 at bis in idipsum. pro peccatis illis preteritis fuit pena scilicet
 captiuitas. lxx. annorum. Et cum deus non puniat vniuersaliter
 nisi propter peccatum vniuersale oportet quod post illam
 captiuitatem nos peccauerimus coram deo omnes maiori
 peccato quam fuit ydolatria parentum nostrorum. et quod fuit
 interfecio prophetarum. ex quo deus pro illis peccatis
 puniuit patres nostros annis. lxx. et non amplius. et nos puni-
 uit iam sunt mille anni. et puniuit et dispersit nos per quat-
 tuor mundi partes. Quicquid in nobis coringat dei sumus in omni
 euentu. quia nulla est excusatio supradicta

Cap. secundum. in quo probatur quod iudei sunt in aliquo
 peccato propter quod sunt in dispersione. Et arguitur etiam
 contra obseruantiam legis eorum

Opposito ergo domine

mi quod nos sumus in aliquo peccato maxime rogo te ut cer-
 tifices me. sed postquam deus dispersit nos de hierusalem et misit
 in istam captiuitatem longissimam seu perpetuam auctoritate nostra
 et propria voluntate sine specialis mandato dei nos in ista ca-
 ptiuitate accepimus obseruare circuncisionem et sabbatum et
 alias obseruantias quas tenemus secundum legem moysi. Nam nos
 cognoscimus quod a tempore (quo tytus destruxit ciuitatem
 sanctam. et templum combussit et bibliothecas et nos in cap-
 tiuitate istam dispersit) et tunc cessauerunt inter nos vigere sa-
 crificium oblationes et holocausta. et deus non promisit nobis post

ea p pphetam aliquē. nec p certificaōem certam q nos
 debemus redire aliqñ in hierl'm in statu p'stino. nec man
 davit nobis postea q obseruaremus obseruātiās predi
 ctas. **V**idetur ergo sequi q nos non a deo sed ab illis q
 in ira dei erāt obseruantias pdictas accipimus. ⁊ dicē
 nobis aduersarij nostri. sicut vos obseruatis circūcisio
 nem ⁊ sabbatum. ⁊ legitis in synagogis vris libros moy
 si ⁊ pphetarum sine mādato dei. qre nō assumpsistis silt
 sacrificia ⁊ nō facitis vobis sacerdotes ⁊ regē ⁊ pncipes
 et vinctōes sanctas ⁊ incensum. **E**t quare nō edificatis vo
 bis altaria ⁊ oia alia que sunt in lege cōtenta. sicut sabba
 tū ⁊ circūcisionem. ⁊ sicut plura alia q obseruatis fm tra
 ditōes vestras sine mādato dei. ppria voluntate: et vtra
 q parte curritis in offensam dei. **E**t si hec pdicta facitis
 cōtra voluntatem dei. vel si dicitis q voluntas dei sit ⁊ bñ
 placitū q hec obseruetis. qd tñ ostēdere nō potestis. qre
 nō obseruatis alia pdicta. qz multa facere possētis. **E**t si
 regē nō pmitterent vos facere reges sub quibus iacētis
 pmitterent tamē vos multa alia facere sicut permittunt
 vobis circūcisionem ⁊ libros ⁊ synagogas ⁊ alia q tene
 tis. **E**t iō dñe mi nō est in p'p'io rāsio sufficiens vt videt
Sumus tamē dei in omi statu nostro

Cap. iiii. in quo pbatur q propter iram dei in qua iur
 dei sunt omnes obseruantie legis eorum nō sunt deo ac
 ceptabiles.

Veni mi domine mi

B.

deū loquerē p os zacharie. p'phe ca. vii: vbi de illa capti
 uitate breui loquit interpretādo hāc autoritatē fm q scri
 bit in arabico sic sonat in latino. **H**ec deus dicit sacerdoti
 bus ⁊ populo terre. cū ieiunastis ⁊ plorastis in dnto et sep
 timo toto tēpore. lxx. annorum intellexistis q mihi ieiunū
 n' parētis aut ad me ploraretis aut ego tale ieiunium vo
 lūi a vobis. **F**lostra autem translatō aliter h'z. sed ego scri
 bam fm autoritates in arabico. q's iste adduxit. nō sicut
 sūt in nostra traslatōe. **I**nnuit de' dñe mi in p'bis pdict's

q̄ dum nos iudei fuimus p. lxx. annos in captiuitate p̄
dicta q̄ fuimus sine lege. q̄ ieiunium habemus a lege s̄
cut alias obseruātiās. 7 s̄lt̄ fuimus sine circūcisione 7 s̄
ne sabbato. 7 sine dubio omnia hec nobis nō valent dū
ira dei manet sup̄ populū suū. Illa vero ira fuit breuis
et habuit certū terminū in prophetis. s̄ hec ira dei est lō
ga nec inuenit̄ eius terminus in p̄phetis. Et timeo do
mine mi q̄ sicut misit̄ deus in captiuitatē istā breuē pa
tres nostros sine lege 7 sine obseruātiōis legis nec accep
tabat ieiunia nec obseruātiās legis eorum quousq̄ fuit
completum tēpus pene eorum. s̄ lxx. anni sic in ista capti
uitate vltima nō acceptat̄ opa q̄ facimus s̄m obseruan
tiās legis. q̄ p̄stat q̄ nos sumus in maiori pctō nunc q̄
patres nostri fuerūt in babilonia. Vñ sumus in maiori
ira dei q̄ illi. 7 p̄ p̄sequēs opa nostra s̄t̄ ei minus placita
et nos sum⁹ ei magis odiosi. Et p̄ q̄ illi p̄pter p̄betaz
mortē. 7 q̄ ydola coluerūt tm̄. lxx. ānis in babilonia cap
tiuari fuerūt. 7 nos propter peccatum magnū 7 maximū
fuimus captiui iā sunt mille anni. Et hec captiuitas dñe
sine dubio est illa quā dñs deus p̄ os danielis vocat deso
lationē cum dt̄. ix. cā. Usq̄ ad p̄sumatōem 7 finem p̄seue
rabit desolatio. Prima captiuitas vocata fuit trāsmigratō
et post modicū tēpus reducti fuerūt in hierusalē cum bo
nore. Sed hec vocatur desolatio p̄petua in qua p̄ certo
deus nō miserebit̄ nostri. sicut nec miserabat̄ patruz no
strorum dūz erāt in babilone. excepto q̄ p̄solabatur eos
p̄ prophetas qui p̄mittēbāt illis liberatōem. Et etiā erāt
omēs simul. nobis autē nihil p̄mittitur 7 insup̄ dispersit̄
nos deus per vnīuersa mundi regna. Attamē quicquid
nobis p̄ringat dei sumus in om̄i euentu nostro.

Capitulum. iij. q̄ iudei s̄t̄ ceci. 7 deceptores simpliciū.

Domine mi valde mirā

bile est mibi q̄ de nob̄ speram⁹ cotidie xpi libera
tionē de captiuitate 7 sp̄ de hac loqm̄r. 7 de nrā reduciōe i

Nota

Capitulum

E.

+

Hierusalē. Et vel ceci sumus vel deceptores simpliciter
Nam constat q̄ post dispersionem nostram (que facta est p̄
Tyrum) nō apparuit nobis propheta qui nobis promit
teret redūctōem nec etiā post captiuitatē. lxx. annoꝝ fuit
ppheta qui loqueret̄ nobis de ista captiuitate que nō ha
bet finem nisi in fine mūdi: nec liberatōem ab ea nisi post
psūmatōem seculi: quare Daniel vocat eam desolatōem
si ne fine. caplo nono. *Uñ* timeo dñe mī q̄ cū tāta capti
tas nō possit emanare sup totā gentē nrām a deo: nisi per
maximū pctm̄ in deū qd̄ maius est q̄ interfecisse pphas
z adorasse idola. ppter que pctā nrā fuerūt p̄s nrī puni
ti. *Q̄* si deus nō miseret̄ nostri in vita cū in eodē pctō p̄
seueremus: timeo q̄ nec miseret̄ mortuis ex nobis. *Et*
tamē dei sumus in ōni aduentu q̄ nobis euenierit

Caplm. v. q̄ iudei decipiūt alios z scipos

Dm̄ine mī videt̄ mibi

q̄ decipimus alios z nosmetip̄os q̄a in libris le
gis z prophetaz inuenim⁹ deum pmittentē genti nostre li
beratōem z gregatōem de dispersione multipli. Si bñ ad
uertim⁹ om̄es promissiones vel fuerūt p̄plete ante capti
tatem. lxx. annoꝝ. z in ipsis. lxx. ānis vel promissiones fue
rūt propter pctā eoz (quib⁹ promisse sūt) totalit̄ impeditē
Sicut propono dñe mī coram te exempli grā ista pauca.
Dicitur in ezechiele. Si feceritis iudicia mea z mandata
mea seraueritis: gregabo vos de quatuor mūdi ptibus et
lenabo vos z adducā vos p̄ mare z reducā vos in domū
scām meam. Et q̄ vobis pmisit dñs p̄ ezechielē in p̄dcis
verbis z in alijs locis eiusdē pphete iā p̄pletum ē pluries
añ illā captiuitatē. lxx. ānoꝝ. Et oēs pmisiōes dñi tales ma
iores z miores (q̄ in diuersis locis sacroz libroz p̄tinent) cō
plere fuerūt anteq̄ caderem⁹ in istā vltimam captiuitatez
que nō habet finē. modo sumus iā in millesimo āno. nec
in aliquo prophetaz libro eius terminū inuenimus. *Null*
la dei pmisiō vbi agit de liberatōne z gregatōne intelli

6

gitur de ista captiuitate ppetua. sed alijs tribulatōnibus
z dispsionibus. que fuerūt ante dictos lxx. annos. nec po
stea illa pgregatio de dispsione est nobis promissa. Un
de oportet q post istos. lxx. ānos p̄miserimus illud mag
num pctm̄ propter quod deus sine termino punit nos. in
quo peccato manemus z sumus om̄es. Als deus manū
suā nō p̄teret tā lōgo tpe. Videm⁹ p̄terea p̄ scripturas q
om̄ia peccata que p̄miserūt patres nostri ante. lxx. annos
predicte captiuitatis punita fuerūt. z de multis hec exem
pla pauca induco. Peccauerūt patres nostri. lxx. annos. 40
qui exierunt de egipto z promissio eis facta in ip̄is locuz
nō habuit. sed in peccatis suis in deserto mortui sunt.
Peccauit z ip̄e moyses ad aquas cōtradictōnis z terram
p̄missiōis nō intrauit. Aaron peccauit. Veli sacerdos
peccauit. z fract⁹ cervicibus expirauit. z posteritas eius
sacerdotio puata est. cui tamē domin⁹ promiserat sacer
dotium eternū. Sic etiam deus verus z gloriosus pro
misiit Abrae z semini suo terram illam in eternū possiden
dam. sed frequēter pdiderūt illam p̄pter peccata sua p̄s
nostri z frequēter eam restituit Ille deus ad vltimā istam
vicē (q̄ pdidimus) iā sunt mille āni. q̄ nō est spes recupe
randi eam: quia manemus om̄es in eodē pctō propter qd
terrā pdidimus. Et multū admirabile ē cum oēs p̄corde
mus q̄ opteat post captitatē hoz. lxx. ānorū in babilone
q̄ p̄tra deū peccauerim⁹ pctō maximo: z nullus dicat qd
sic illud pctm̄. z si aliq̄s nr̄m sciat aliq̄lit cām z pctm̄ qd in
currimus. tanta mala nullus tñ apit proximo suo nec ip̄e
met (qui cognoscit) in suā vertit utilitatē sed oēs iacem⁹
prostrati. Et videm⁹ maifeste q̄ in p̄dicta captitate. lxx.
ānoz. erat deus cū p̄ribus nr̄is. vt in p̄pha Niere. z in a
lijs p̄phetis. z dedit eis ducē salathiel z p̄ncipes z sacer
dotes cū q̄bus exierūt de babilonia. Peracta penitētia z
placato deo edificauerūt hieḷm z tēplum z alias ciuita
tes. et effudit deus sup illos misericordiā suā copiose.
Igitur dñe mi inq̄rā et non cessabo inq̄rere quid sit illud
pctm̄ tācū. p̄pter qd sum⁹ in captitate iā sunt. D. āni nec

habemus legem nec prophetam nec regem nec sacerdotem
nec altare nec sacrificium nec vinctorem etc. immo facti su-
mus abhominabiles deo sicut et nobis et contemptibiles
toti mundo. et quid super hoc sensero pandam tibi domi-
ne mihi. Nihilominus quicquid nobis eveniat dei sumus?

Capitulum. vi. Quid sit illud peccatum propter quod
Iudei sunt in ista captivitate

Inc ergo paveo illud

peccatum propter quod sumus in hac desolatione.
sit illud peccatum super quo locutus est deus per prophetas
Amos. ij. c. cum dicit *Sup tribus sceleribus* *duertaz* *vl' tras* *feram*. hic *h3* *trasferam* et *e* *propositu* eius magis et *sup* *qr*
tum non *trasferam* eos quam vendiderunt iustum pro argento.
Et nos domine mihi doctrinam nostram docemus quod iste fuit
iustus Ioseph filius Jacob qui fuit venditus in egipto: et
sic tenere ego nisi quod sermo divinus ponit istud peccatum ven-
ditionis quartum in numero peccatorum sine scelere israel. *Ip*
si etiam christiani quibus sacrorum librorum studium videtur esse
traditum a deo. rident doctrine nostre predicem. quod primum in
quatuor sceleribus israel est venditio Ioseph a fratribus. et
secundum peccatum sine scelere assignant adoratores vituli aurei i-
oreb. Et tertium occisionem prophetarum propter quod tertium
fuit israel captivus in babilone. lxx. annis. et dicunt quod qu-
tum scelus israel fuit venditio iusti. scilicet Iesu qui ad liberam
fuit venditus post transmigrationem prefataz. lxx. annorum. Et si
nos domine mihi volumus tenere prefatam doctrinam nostram et rui-
dere christianis oportet quod nos assignemus in israel annum ven-
ditionem Ioseph tria scelera precessisse ut ipsa venditio ioseph
sit quartum scelus. Sed hoc non poterimus sustinere quod te-
stimonium libri genese est contra nos. quia venditionem Ioseph
ponit primum scelus filiorum israel et propheta amos expresse
ponit quartum scelus venditionem iusti. propter quod sumus in cap-
tivitate. de quo loquitur deus et promittit quod nos non reducat vlt-
tra in terram promissionis cum dicit. (et super quartum non transferam eos
quia vendiderunt iustus pro argento) Et manifeste appet

B.

Prophetia Iherosolymitana
2°

1^m

2^m

3^m

4^m

Iherosolymitana
ne
1

mibi q̄ nōs sumus in isto q̄rto peccato venditōis puni-
ti. iam sūt mille anni: in quo tpe nihil p̄fecim⁹ inter gen-
tes. nec est spes amplius.

Capitulum septimū. in quo pbatur q̄ iste iust⁹ vendi-
tus sit Ihesus deus xp̄ianorum

Ep̄auesco et timeo

q̄ iste Iesus (quē colūt xp̄iani) sit iste iust⁹ vē-
ditus s̄m amos p̄phetā. z timeo q̄ de ipso fue-
rūt hec q̄ mibi occurrerūt) testimonia sc̄pturaz. z illa ea-
des in doctrina sua applicāt valde appareter xp̄iani ysa-
ias ḡ d̄t ca. i. Ve gēti prauē filijs sceleratis. qm̄ ipsi elōga-
uerūt se a deo z blasphemauerūt sc̄m eius z iclinati sunt
retrosolum Itē idem p̄beta d̄t. Quasi ovis ad occisionē
ductus est z nō apuit os suū. Itē vir habens dolorem. z
sciens ifirmitatem Itē fuit despect⁹ z p̄pter hoc nō repu-
tatum⁹ cum. Itē oblat⁹ est qm̄ ipse voluit. Item de āgu-
stia z iudicio depositus est. generatōez eius ḡs enarrabit
et p̄pter culpam populi mei affixi eū. z dabit iniuriato-
res p̄ sepultura. z diuites pro morte sua. z timeo q̄ iniu-
riatores fuerūt patres nr̄i: z diuites pilatus herodes an-
nas cayphas. sicut dauid d̄t. Cōsurrexerūt reges z maio-
res terre p̄tra deū z p̄tra xp̄m ei⁹. Reges sc̄z p̄cedi z ma-
iores patres nostri. Et timeo q̄ iste iesus fuit ille p̄mutat⁹
et vendit⁹ p̄ argēto. de q̄ ait p̄beta zacha. z amos z aliḡ
p̄phete. de q̄ dicit ysaias p̄beta caplo. liii: Deponet
om̄es iniquitates nostras z orabit pro infidelibus Timeo
et̄ q̄ iste Iesus sit ille iust⁹ de quo d̄t dauid p̄beta in
psalmo. lxxiiij. Delectati sunt in aimam iusti: z sanguinē
innocentes destruxerunt. z propterea destruet eos deus
et disperdet illos dominus deus noster. Timeo etiam q̄
iste Iesus sit ille iustus de quo loquitur Hieremias p̄-
pheta. ca. nono cū d̄t Homo est z quis est qui intelligit eū
Item Hiere. in trenis caplo quarto. Sp̄s nostri chri-
stus deus est captus pro peccatis nostris cui dixim⁹ in im-
bia tua viuimus iter gentes. Timeo etiam domine mi

bb .i.

53. B.

psalmo 2.

ad Ebraeos.

q̄ iste ihesus sit ille iustus de quo deus dixit per os sa-
ebarie pphete cap. xiiii. Dices em̄ in illo die. que sunt iste - C.
plage in palinis tuis ⁊ respondebit. Dis plagatus i me
dio domus mee inter illos qui dilexerāt me ⁊ leuauit en-
sem pastor meus contra me. Idem ca. xii. Aspiciēt me in C.
die illa: ⁊ in illum quem transfixerūt: ⁊ plangent sup euz
quasi planctum vnigenitum. Timeo etiam q̄ iste sit iu-
stus ille de quo dicit Abacuc cap. iiii. Cornua iur manibz
eius ibi abscondita est fortitudo eius. Et euz ppheta cō-
cordat euangelii xpianorum vbi de morte iesu narratur
et dz. Cū autem venerunt ad xpm̄ inuenerūt eum iā mor-
tuum. ⁊ extēdit vnus ex eis lanceā et trāssixit euz. Pauco
domine mi q̄ iste sit iust⁹ de q̄ dz Abacuc ppha cap. iiii.
Egressus es dñe in salutare mū cum christo tuo

Capitulū octauū. vbi pbatur q̄ post occisionem chri-
sti fuit facta dispersio iudeorum. et patet ex ppheta Da-
nielis prophete

Epauesco domine mi

sup his et timeo q̄ iste hic fuit iustus interfect⁹ sine pctō
de quo loq̄tur ysaias ppheta. Et q̄ sit ille iustus vendi-
tus p argento ppter que dicit deus p Amos pphetaz q̄
in testimoniū quarti sceleris nō trāsseret nos in terraz p-
missionis āplius. Videlē etiam dñe mi pphetiā danielis
q̄ scribit. ix. ca. ppletam eē vbi dicit Postq̄z pplete autē
summa: fuerint. lxxii. septimane occidet xps. ⁊ tunc ve-
niet ppl̄s cum pncipe venturo ⁊ destruet ciuitates et do-
mū et consummabit vel praminabit eam. et auferet sacrifi-
ciū et erit cōsummata destructio desolatōnis pperue Et
iō non est dubiū quin sit destructio desolatōis pperue ca-
pnitatis ista. in qua sum⁹. iam sunt mille anni Et apte
dz deus p pphetam q̄ erit desolatō ppter occisionē chri-
sti. sicut est desolatio nostra postq̄z ihesus fuit occisus. nec
comminatus est nobis deus desolationem perpetuā nī
si post occisionē xpi. Et si volumus dicere q̄ ante mortē
iesu fuerimus in desolatione ista. respondent nob xpiani

h. d. d. d.

q̄ ante illam mortem nō fuit desolatio nisi .lxx. annis. et
post hoc fuimus reducti in terras p̄missionis. ⁊ fuimus
apud deū in gratia ⁊ honore. certe ego nō video euasio-
nē ꝓtra p̄phetiam istaz. q̄ de facto p̄bat nobis. q̄ postq̄
post reedificatōes tēpli fuerūt ꝓplete. lxx. ebdomade sup
ple annoꝝ. q̄ sūt anni. cccc. xxxiij. fuit iesus occisus a pa-
tribꝫ nostris. Et postea venit dur. s. Tytus ⁊ ppl̄s r̄ho-
manus ⁊ fecerūt nob̄ fm̄ p̄phetiā istā. hodie s̄t mille an-
ni: ⁊ nihilominꝰ si in ira dei sumꝰ in ipso speramus Et si
dicamus q̄ x̄ps r̄eturꝰ est ⁊ nōdū venit: ⁊ rehabebimus
terrā p̄missionis ⁊ reedificabimꝰ ciuitatē. ⁊ habebimus
grām dei ⁊ honorē in terra nr̄a. ⁊ ista desolatō nō erit per-
petua. r̄idebūt nobis xp̄iani. q̄ adhuc ḡ manet nob̄ oc-
cisio xp̄i ⁊ aduentus Tyti ⁊ ppl̄i r̄hōmani ⁊ desolatio ꝓ-
petua peior q̄ ista in q̄ iā sumꝰ mille ānis. heu me mi dñe
nō ē excusatio neq̄ euasio ꝓsona: S; tū quicqd ꝓtingat
nob̄ dei sumꝰ. ⁊ in om̄i casu in eo speramus.

Capitulum nonū. q̄ s̄t duo adnētus christi

Timeo domine mi q̄

christus iam venit ⁊ ꝓpleuit ꝓimum aduentum
snū. q̄ in scripturis nostris inuenimꝰ duplicē aduentum
ipsius ꝓimꝰ adnētus xp̄i describitur a p̄phetis q̄ erit in
paup̄tate ⁊ humilitate: Scōs erit in gl̄a ⁊ maiestate. ⁊ de
vtrōq̄ ꝓponā illa q̄ mihi occurrūt. De ꝓmo aduentu dix-
it dñs per os zacharie ca. ix. Letare filia syon ecce ꝓcep-
tor tuꝰ venit paup̄ equitās asinū Et de isto aduentu descri-
bit eū ysaias despectuz. ⁊ daniel occisū. ⁊ zachar. et amos
venditū. Cū aut̄ fuerūt ꝓpleta oīa que in isto libello de-
scripsi et describā non reputauimus vel nō cognouimꝰ
eum. sicut dixit ysaias p̄pha. s. desperimus eū et ꝓualui-
mus cōtra eum. sed gl̄a eius et maiestas eius erit manife-
sta in sc̄do eius aduentu q̄n̄ ignis et flāma ꝓcedēt eū. ⁊ ex-
ardescēt et inflāmabūt in circuitu eiꝰ oēs inimicos eiꝰ. si-
cut dixit deus ꝓ ora dauid et ysa. p̄phaz. Et timeo dñe
mi q̄ christus nō indicabit aliter q̄ cuꝝ igne ad mor. em

qz nos interfecimus omnes prophetas q̄ annunciauerūt
nob̄ de illo p̄ q̄ de⁹ testificatur p̄tra nos p̄ os helye p̄phe
in q̄ro libro regū. Et sic interfecim⁹ istum iustū p̄p̄t̄ quez
sum⁹ in ira dei sine fine. ⁊ tū dei sum⁹ in omni casu

Capitulum decimum de p̄mo x̄pi aduentu.

Domine mi deus mani

festē describit duos aduentus x̄pi p̄ os ysaie p̄phe ca. v.
cū d̄t. Cōsurge cōsurge brachiū d̄m̄. Bis d̄t p̄surge p̄p̄t̄
ter duplicē eius aduentū. Et sigillatī ⁊ clare describit x̄pi
aduētū. p̄mū quātū ad passiōē ⁊ delectōēz ca. liij. ⁊ liij. p̄
totū. ⁊ sp̄cialiter cū dixit. vidimus eū ⁊ nō erat ei sp̄s ne
qz decor. Primū eius aduentū describit ysa. ca. ix. cū d̄t
Paruul⁹ natus est nob̄. ⁊ subiūgit ei⁹ sc̄dm̄ aduentū cū d̄t
Et vocabit̄ fortissimus gigas potēs sup̄ thronū dauid
sedebit vt p̄seruet illū ammō ⁊ vsqz in sempiternū. Uñ ⁊
zacharias p̄pha describit eū paup̄em ⁊ sedentē sup̄ asinū
cap. ix. Quid est hoc nisi iste propheta describit p̄mum
eius aduentū in humilitate. ⁊ ysaias sc̄dm̄ cū potentia ⁊
maiestate. Sic etiā describit eum daniel cap. viij. vbi d̄t
Cōsiderabam ⁊ ecce in nubibz celi in similitudine filij ho/
mīs. ⁊ appropinquabat ad antiquū dierū ⁊ sedit coram
ipso. ⁊ datum est ei regnū ⁊ honor ⁊ potestas. ⁊ oēs gen/
tes ⁊ lingue adorabūt eū. Potestas eius potestas eterna
non deficiēs. ⁊ regnum eius manet in eternum Et mani
festū domine mi est q̄ in sc̄do aduentu x̄ps sedebit aū an/
tiquū dierz qui est deus ad iudicādum. sicut sedit in p̄i/
mo aduentu aū p̄ēs nr̄os in deos vt iudicaret. Et istos
aduētus messye. id est x̄pi innuit p̄pheta dauid in psal/
mo. cxxv. cū d̄t. Dm̄ venit: qm̄ venit iudicare terrā Prop/
ter p̄mum eius aduentum (qui est simplex) d̄t. qm̄ venit
Propter sc̄dm̄ (q̄ erit cū potētia) dixit. qm̄ venit iudicare
terrā. De secundo eius aduentu loquitur zacharias pro/
pheta ca. riiij. cū d̄t. Imprimet vestigia pedum super mō/
tem oliuarum. Et nos mi domine dicimus q̄ deus in
essentia ⁊ in natura sua non habeat pedes nec carnes nec

illa qua corporis sunt. sed pedes habere conuenit humane nature corporee. Dicit etiam dauid. ppheta qđ est sup al/ legatum loquens de secūdo eius aduētu. Ignis in circuitu eius exardescit et in p̄tute eius tempestas valida. Sed nos nō dicimus qđ deus sit circūscriptus qđ aliquid posset esse in circuitu eius inq̄tum deus. Sed iste autoritates et silēs habent veritatē fm lram in illo iusto quē prophete describūt nūc loquentes de eius huilitate et nūc de eius maiestate. Et de hoc loq̄tur malachias. ca. iij. Ecce deus ueniet et qđ poterit stare añ aduētū eius Ipse quasi ignis p̄flans et sedebit et liquefaciet argentū et aurū. Et qđ iustus ille qđ iudicatus fuit. aliter ueniet in sc̄do eius aduentu. Et addendo dñe mi q̄liter describit eū. ppheta in eodem ca. iij. cū dicit. Ego ueniā et p̄terā eos in iudicio. et ero testis uelox sup adulteros et malos et p̄uiros et super his qui defraudāt mercedē mercēnarij. et huiliāt uiduas et pupillos. et opprimūt peregrinū et paupem. Et ideo domine mi describit ezechiel. ca. xxiij. ubi loq̄tur de pastoribus et ouibus cū dicit. Ego sepabo ab eis sc̄s istis transgressores et incredulos. hoc nō habet trāslatio nostra. sed in arabico dico sic. O domine mi ecce qđ in secūdo aduentu sepabit incredulos de medio iustoz. sicut dicūt mala chias et ezechiel clare. et in p̄mo. nemo cognouit eū quia nō exibat limites hūane nature. sicut dixit p̄ os Esaie pphete. ca. liij. Et cuz iniquis deputatus est. et prop̄ hoc nō reputauimus eū. Et Hieremias ppheta. ca. ix. Ipse est hō et quis fecit eum. Et timeo dñe mi qđ p̄s nostri in p̄mo aduentu messye defecerūt et errauerūt. et prop̄ hoc nos sumus in ista captiuitate que nō h̄z finē Attamē qđcqd nobis p̄tingat dei sumus et in ip̄o sp̄amus

Lapl̄m. xi. de sc̄do aduētū christi qđ nunc sit iudicatus cum potentia

Domine mi pauco qđ

iste iudex qđ iudicat? ē cuz poñā in aduētū suo sc̄do. qđ ip̄e

bb ij.

fuerit saluator in aduentu suo p̄mo omnibus qui crediderint in eū. quoniam dauid dicit de eo. Flotum fecit dominus salutare suū. In cōspectu gentiū reuelauit iusticiam suā. Adhuc dicit Esayas propheta de eo caplo decimo Haurietis aquam de piscina saluatoris. Quod dictum fin meū videre intelligitur de baptismo. Nam in primo aduentu saluauit p̄ aquam. et in secūdo iudicabit per ignem. Et de isto saluatore dicitur domine mi in Job capitulo decimonono. Scio q̄ redēptor meus uiuit et in nouissimo die de terra surrecturus sum. et in carne mea uidebo. uel oculi mei uidebūt saluatorē meum. Attende domine mi q̄ iste saluatorē uocat deum. Constat autē q̄ oculi carnis nō uidebūt dei essentiam. Habemus autem fm̄ scripturas q̄ saluator est iste iustus de quo est sermo. qui solus potest dici uere iustus. q̄ nullus pctm̄ fecit fm̄ qd̄ de illo testificat̄ deus p̄ os Esaye pp̄he. Qui pctm̄ nō fecit nec dolo inuentus est in ore eius. Et nec de moyse nec de aliquo prophetarū dicitur. q̄ sit saluator iustus sine peccato. quia Moyses peccauit et om̄es alij prophete scit et nos peccauerunt. et sicut uos scitis dñe mi idcirco nullus eorū uocatur iustus saluator in scriptur̄. sed illud nomē est illi seruatiū. Et sine dubio nullo seruati. nisi eos qui credunt aduentū suū p̄mum: et illi qui nō credunt p̄mum aduentum suū. nō habent eam aliquam ut saluantur ab eo in eius secūdo aduentu. sed digni sūt morte. Quia si illi digni erant qui non crediderūt Moysi. et nō obediebāt ei qui fuit peccator. quātomagis sunt digni morte illi. qui nō credūt uel qui blasphemāt iustus istū et dñm qui pctm̄ non fecit: Quicqd̄ tamē nobis cueniat dei sumus.

Capitulum duodecimū de ascensione domini nostri
Ihesu christi.

Domine inuenimus in

scripturis q̄ christus exaltabitur a terra ad celum. et ego timeo q̄ illud expletum sit in isto iusto qui fuit interfectus a parentibus nostris. Et de ista eius exaltatione dicit propheta dauid in psalmo. xxiij. O magnates aperite portas principatus vestri et eleuami porte eterna / les et introibit rex glorie. Et attende dñe mi quid respon debūt illi angeli in celo: Quis est iste p̄nceps glorie. Et respōdet ip̄e illis. dñs p̄turum fortis in bello: Et cōstat domie mi q̄ iustus iste dominus p̄ntum nō habuit belum vel p̄clium nisi in p̄mo suo aduentu. Quia quādo sedebit ad indicandū et ignis in p̄spectu eius exardescet et inflāmabit in circuitu inimicos eius et cōstabit iustos per ignem quasi argentum et aurum. et hoc in vltimo ei⁹ aduentu nullus p̄clibit contra eum. nec locus erit pugne. Adhuc de istius iusti exaltatione dicit Isayas propheta ta caplo. lxiij. Quis est iste qui venit de Edon rubris vestibus suis et de bosra. quia iste sit formosus in stola sua Et respondet iustus iste. Ego qui loquor iusticiā et saluatoꝝ ad saluatōem. Et dicūt ei angeli: O domie quare est rubz indumentū tuū sicut calcantis torcular. Responder illis domin⁹. Torcular calcavi solus et non erat homo mecū. Vide domie mi q̄ propheta loquitur. Isayas Et timeo q̄ ista responsio istius iusti ad angelos non tangit nisi nos maxime cuz dicit. Calcavi eos in ira mea donec aspersi sanguinem eorum super indumenta mea. et inquinata sunt omnia vestimenta mea. sed dies vltionis in corde meo et annus retributōnis mee venit. Quid ergo possumus sperare in isto iusto domie mi vbi scimus ip̄m angelis cōquestū de nobis fuisse in celo et notificauit eis q̄ ip̄e calcauerat torcular solus. Et quid aliud calcauit in ira sua nisi nos qui post bellum quod habuit nobiscū in primo suo aduentu prostrati sumus ab eo et calcati ias sunt mille anni. Et adhuc restat in vltimo suo aduentu dies vltionis et annus retributōnis in corde suo. Urinā dñe mi q̄ interfecim⁹ Isa. deleuissim⁹ et istā autoritatez

predcām de pphētia sua q̄ nūq̄ legereſ ab aliquo. et qđ
dauid vocat bellū cum dicit. Dñs ꝑtutū fortis in bello.
Hoc Eſayas vocat torcular. Deu dñe mi nos bibimus
muſtū illud de quo dixit Jacob patriarcha et pphēta. vt
habetur in libro gñationis creaturaz. ca. xlix. cum loq̄ti
tur de iuda. Lauit ſtolam ſuā in ſanguie vne ſicut factū
eſt a nobis in ꝑmo aduētū meſſye. Sed quid erit in ad
uentu eius vltimo qñ omēs homines ſtabūt coram homi
ne iudicāte. In circuitu cuius erit ignis patus ad deuor
randū illos cōtra quos tulerit ſentēcias Tūc nō erit tem
pus belli nec in torculari calcabit. qz iam erit. Nō eſt tē
pus penitēdi nec refugii ſed iuſticie. vt ſicut ip̄e iudicat⁹
fuit ſine pctō q̄ inuenireſ in eo. ſic etiā iudicet pctōres.
Dixit aut̄ deus in pphētia ſalomonis Prouer. xi. Qñ iu
ſtus recipiet iudiciū. vbi erit impius et pctōr.

Lapl̄m. xiiii. In quo ad huc fortius probatur aſcēſio
corporalis chriſti.

Alde timeo domine mi

q̄ hec que dicta ſūt teſtimonia pphētarū ꝑhibēt̄ in iſto
iuſto. ſc̄z qđ fuit v̄ditus pro Argēto. vt dicit Amos:
q̄ calcavit torcular vt dicit. Eſaye proph̄a q̄ gesserit bel
lum cū ꝑribus noſtris. vt dicit dauid. q̄ fuit captus in pec
catis noſtris. ſicut dixit Hieremias: q̄ vulneratus fuit in
palmis: ſicut dixit zacharias. ſup cuius veſtes miſſe ſunt
fortes. ſicut dixit dauid. q̄ aſcēderit in celum. ſicut dixit
idem prophēta et alii. Cum non cōueniat deo in eſſentia
ſua ſm quā nec reſurgit nec exaltatur nec ſedet nec deſcen
dit que dēcā ſunt corporalia. ſeq̄tur ergo neceſſario q̄ iam
venerit iſte iuſtus cuius nature corporee hec predcā ꝑo
terunt cōuenire. Si autem videtur tibi durum credere
dñe mi q̄ homo corporeus aſcēderat ad celum. audi au
toritates et exempla que mihi inde occurrunt de ſcriptu
ris noſtris. Sup hoc dixit prophēta dauid de illo. Aſcē
dit deus in altū et ſaluauit captiuitatē dedit dona hoīb⁹.

et hoc dicit psalmo. lxxvii. de ascensione. Item idem pro-
pheta. Jubilate deo et glorificate nomē eius iter facite ei
qui ascendit de partibus orientis dominus nomē illi. Ad-
huc domine mi dicit David de illo in psalmo illo que tu
habes in corde. Jubilate domine qui ascendit super thro-
num celi ad orientē. Et dicit de illo Amos caplo nono.
Dñs est qui edificavit sedem suā in celo. De ipso etiam dicit
in psalmo illo. xli. Ascendit deus in iubilo et dominus
in voce tube. De ipso etiam dicit propheta Ezer. ca. scio.
Ubi dominū ascendente in corde maris et puenit usque ad
celum. Et quia nos nō habemus istam prophetiā obmis-
si multa scribere que allegat super hoc. immo habem⁹ eum
sed ipse tunc nesciuit quod agens in latino veraret in arabi-
co. Dicit etiam moyses de illo in cantico. Leuebo ad ce-
lum manū meam. Deutro. ca. xxxij. Dicit etiam Esa-
capl. li. Consurge cōsurge brachium domi. De isto etiam
dicit Anna mater samuelis prophete. caplo. ij. primi li-
bri Regum. Dominus dabit imperiū regi suo. et subli-
mabit cornu christi sui. David etiam dicit. Ascendit deus
super pēnas ventoz. Et hec autoritates occurrūt mihi ad
probandū exaltatōem christi corpalem usque ad celum. Et
sunt plures alie quas tu domine mi bene scis. Nūc etiam
aliqua exempla adducam de lege nostra: quia videtur mi-
tis de nobis incōueniens credere quod homo in corpore ascen-
derit in celum. Et hoc est propter incōsideratōem nrām.
Nam in lege et in prophetis inuenimus quod deus verus et
gloriosus assumpsit de terra et eleuauit plures viros san-
ctos. patres nostros. et de istis nō dubitamus propter eor-
um sanctitatē et testimoniū scripture. quare dubitamus
de ascensione istius iusti in corpore et in anima cuius scrip-
tura maius testimoniū perhibet sanctitatis. Et quia du-
rissimum bellum suscipit secundum prophetas et plures temptatōes
mūdi quā aliquis ex predictis. Et propterea domine exempli
gratia. Scis quod mathuzalem et Enoch iusti et Helias p-
pheta fuerunt assumpti a deo de mūdo in corpibus suis

canbe lexx
5

De Moyse em̄ nō est dubitandū quin sit in celo in ani-
 ma ⁊ corpore. Nam vt dicitur in deutronomio. xxxiii. ca-
 pitulo. Dixit dominus ad Moyſen. Ascende in monte
 nebo ⁊ morere ibi. Et ascendit montem Moyſes ⁊ mor-
 tuus est ibi. ⁊ nesciuit homo sepulchꝝ suū vsq; in hodie
 num diem. Et quid signatur q̄ sepulchꝝ suū ignotus
 est in terra. cum ip̄e propheta fuit maior ⁊ sanctior aliis.
 nisi q̄ deus resuscitauit eum ⁊ assumpsit in corpore ⁊ a-
 nima sicut alios iustos predcōs assumpsit. ⁊ eleuauit ad
 locum vbi sunt. Nec nos debemus mirari super hoc sci-
 licet q̄ aer iste leuis et subtilis possit portare corpa gros-
 sa ⁊ ponderosa. quia nos scimus q̄ aqua que est in rarita-
 te sumilis aeri quando placuit omnipotentis dei potentie
 corpora filioꝝ israhel in exitu eozum de egipto: ⁊ quādo
 fuit deo acceptum sacrificium. ignis descendit de celo. ⁊
 eleuauit portauit corpora bouum ⁊ pecozum qui offerre-
 bantur deo. Moyſes ⁊ Helias fuerunt exemplum ele-
 uationis istius iusti. ⁊ prophetauerūt de istius iusti eleua-
 tione ⁊ alij prophete. Unde nō oportet q̄ sumus creden-
 tes circa eleuatōem predictozꝝ sanctorum. ⁊ simus incre-
 duli circa ascensionem istius iusti ad celum: de quo sunt
 testimonia prophetazꝝ in scripturis sanctis sicut dicitur
 tum est ⁊ plura alia que induci possunt: quia satis apparz
 q̄ deus assumpsit predcōs sanctos de quibus nullus du-
 bitat. vt ad finem disponeret corda hominum: ⁊ de ascē-
 sione istius iusti nō dubitarent. Est autem ⁊ alia causa q̄
 re de ip̄o dubitant patres nostri ⁊ dubitauerunt. quia ad-
 uentus eius p̄mus fuit occultus ⁊ modus insolitus. Si-
 cut Esa. dixit. (Virgo concipiet ⁊ pariet filium.) Ipse est
 homo ⁊ quis cognoscet eum. quia idem propheta sic di-
 xit. (Virgo concipiet ⁊ pariet filium) Vbi aduertendus
 est q̄ tacet de patre. Et hoc propter scdm̄. q̄a alibi dicit
 non reputauim⁹ euz. Et Jeremias dicit. capit. xxxi. Sig-
 num nouū creauit deus super terram. Mulier circūda

bit virum. Et dicitur in *Bychea* propheta capitulo quarto Propter hoc dabit deus eos vsq; ad tempus in quo parturiens pariet. Et notandum; q; propheta non facit hic mentionem de merito huius parturiens. cum inuit natiuitatem iusti istius: qui solus natus est preter solituz modum cursumq; naturalem qui est ex mare et femina. sicut de illo predixit deus per os *Esaye* prophete. capitulo nono. Audite domus *dauid*. Deus dabit vobis signum. *Virgo* concipiet et pariet filium. Omnes autem alij sancti q; dicti sunt nati sunt de femina et viro carnaliter concepti in peccato et omnes fuerunt peccatores *Gratia* ipse *Moyse* sanctior omnibus prophetis peccauit et confitebatur per os suuz se peccasse. De isto iusto dicit deus per os *Esaye* prophete. capitulo. liii. Quis nunq; peccauit et nec inuentum est mendacium in ore eius. De alijs autem sanctis dixit deus per os *Job*. capitulo. xxv. In omnibus sanctis suis non est inuentus qui uis sine peccato et prauitate. Et *Jeremias* propheta dicit. ca. xvii. Corda hominum praua:

Capitulum decimumquartum. de cecitate iudeorum eo q; non intelligunt christum aduenisse. :

In meo valde domine mi

q; sit completum in nobis quod deus dixit per os *Isaye* prophete. Cecidit cecitas super israel quousq; intrauit plenitudo gentium. Et iterum dicit capitulo sexto. Audientes audient et non intelligent: et videbunt et non cognoscent. quia corda gentis istius sunt ingrossata. Et in eodem capitulo. Adhuc exca cor populi huius et obtura aures eius ne forte addiscant et conuertantur ad me et sanentur. Et dixit *Isayas*. Usq; q; dñe. et dixit deus omnipotens Quousq; citates deserte sint et maneat domus sine habitatore. Dixit enim *daniel* propheta *Laudate* firmos et inuolue

prophetiam. Etiam Hieremias. ca. xx. Peccatum inde scriptum est stilo ferreo in lapide adamantino. ⁊ excelsum sup latitudinem cordis eoz. ⁊ Elayas caplo pmo. Log nouit bos possessore suu. et asinus presepe domi sui. populus autē meus nō intellexit. Et Hieremias. viij. cap. dicit. Vilius et hyrundo et cyconia sciūt tempus aduentus sui. ppls at me⁹ nō cognouit iudiciū dñi. et hec omnia dca sunt propter nos domie mi. quia nō cognouim⁹ aduentum istius iusti domini. Et de nobis dixit p Elayā caplo. xliiij. Elongate foras gentem cecam et habentem oculos: surdam et habentē aures. Ecce omnes gentes cōgregate sunt. et quid voluit propheta dicere p hec verba nisi q deus reppellit nos. quia nō pgnouimus aduentū istius iusti sancti. et congregauit in fide ad se gentes in loco nostri super quo admiratus est Dauid et dixit in psal 7 mo septuagesimo septio. Nec est mutatio dextere excelsi. Nos autē dei sumus domie mi in casu nostro et in captiuitate ista que nō habet finem in qua sumus iam sct mil / le anni. Et tamē nō accidit ita male patribus nostris qui adorauerūt idola. et occiderunt prophetas: et transgressi fuerūt legē ex toto corde suo

Caplm. xv. In quo probat q cecitas mētis: et incre / dulitas iudeoz (qua nō credūt messyā in lege promissuz) fuit predicta per prophetas.

Imeo domiemi prop

ter hoc q: nō credimus in isto iusto q idcirco accidit nobis ⁊ ppletur qd deus dixit p Elayam ppheta ⁊ ca. xix. Sit vobis pphera tanq̄ liber clausus. id est tanquā verba libri clausi qui dabitur lectori Et dicit. iste liber clausus est ⁊ nescio quid est in illo: ⁊ tūc dabitur nescienti litteras. ⁊ dicit. Non sum lector et que clausura domine mi est maior q̄ clausura qua deus clausit corda nostra iam mille annis. nec possumus cognoscere prophetiam nobis traditam a prophetis super aduentum

istius iusti. propter quod non alibi dicitur p̄ eundem p̄
phetam. Desolabitur hierlm̄ z corruet dom⁹ sancta. Di
xit etiam cap. p̄mo Terra vestra deserta: ciuitates vestre
succense sunt rgni. z p̄manebit syon sicut tugurius in vi
nea dissipata. Sicut hodie domine mi est z qaemadmo
dum fuit. iam sunt mille anni. Dixit etiam ysaias capitu
lo. xxxix. Domine deus exaltabo nomen tuum qm̄ posui
sti ciuitatem vt tumultū z domū in confusionē. vt non sit
vsq; in sempiternū. Et cap. xxx. Cōteretur populus p̄tri
tōe vasis fictilis: in quo nō remanet ps ad portandū car
bones ignis. nec ad hauriendū guttam aque: Postq; oc
cisus est christus remanebit desolatio p̄petua. in qua de
solatione sumus. iam sunt mille anni. Dixit etiaz ysaias
capitulo. xliij. Relicta est in vrbe solitudo z sibilabitur ī
terra eorum sibilō vsq; in sempiternum. Etiam dixit hie
remias capitulo. xvi. Argentum reprobuz vocat illos. qz
deus proiecit illos. Dixit etiam ysaias capitulo. i. Am
bulate in lumine ignis vestri. z in flammis quas succen
distis nobis. in quibus flammis iam fuimus mille an
nis. Amos etiam dicit capitulo quinto: Domus israel
cadet. z non est qui erigat eam. Et videtur mihi q̄ deus
induxit nos in istam ruīnam post aduentum istius iusti
postq; nullus propheta surrexit in nobis nec surgz: quia
sicut prophetarum est de nobis. manemus in increduli
tate non recipientes fidem illius sed negantes. Dixit eti
am Osee p̄mo capitulo. Accubuit mulier super terram
et peperit. z dixit dominus: voca nomen eius sine miseri
cordia: quia non miserebor populo huic. z sic deus pro
iecit nos. z non miserebitur nostri. vt experti sumus iam
sunt mille anni. Que vtilitas est nobis habere legem et
circumcisionem z sabbatum. Dixit etiam ysaias capitu
lo. liij. Educ foras populum cecum. sed q̄ eduxit nos
de terra nostra deus verus z gloriosus: iam sunt mille an
ni. Etiam dixit in capitulo. xxvi. Vetus error abijt z qd
antiquum nisi lex nostra. que recessit a nobis domine mi
cum rege z sacrificio z incenso z altaribus. Et quid pe
cc i.

ius poterit nobis euenire. Quid est ergo qđ nos expec-
tamus. Nonne videmus qđ nos dispersit deus per quat-
tuor mundi partes in dispersionem. sicut predixit nobis
Moyses Hieremias et Ysaías. et alij prophete: Et tamē
nos dei sumus et ad ipm recurrim⁹ in omni euentu.

Capitulum. cxi. vbi probatur reprobato iudeorum
propter eorum perfidiam. et probatur electio gentium pp-
ter earum fidem

Imeo domine mi cum

de nobis dicamus vos et ego de me sum et nos sumus fi-
lij iacob et filij israhel qđ iam completum est illud quod d-
us dicit per os ysaie capitulo vicesimonono. Interficiet
et te deus o israhel. et vocabit seruos suos nomine alio.
Paueo domine mi qđ de illis seruis sumus nos. quibus
exponi debet illud nomen fm quod dicit Moyses dex-
tronomij capitulo vicesimo octauo. Erunt gētes in capi-
te. et populus incredulus in cauda. sicut iam fuimus mil-
le annis. De illis etiam dicit Hieremias capitulo. vi. Re-
plebitur terra fide dei. et redundabit sicut aqua maris Et
de illis dicit Salomon ppheta in. iij libro regum. capi-
tulo sexto in oratione. Domine deus cum venerit alieni-
gena in domum sanctam tuam et inuocauerit nomen sa-
ctum tuum benedictum: exaudies domine deus meus vt
discant vniuersi timere nomen tuum sicut populus tu⁹
israhel. In quo ergo domine gloriamur. et quare contē-
nimus gentes. ex quo Salomō ppheta fecit eos par-
ticipes in timore dei et in domo israhel sancta nobiscuz
Et forte nos tanqđ indignos eiecit dominus de domo
illa. et dedit eam istis. Et de illis etiam dicit Moyses in
tercio libro regum capitulo decimo quarto Nec dicit do-
minus deus: Replebitur tota terra gloria domini Et de
ipsis dicit Dauid in psalmo vicesimosecundo. Preue-
nient et conuertentur ad dominum vniuersi fines terre

et multe generationes. De ipsis etiam dicit ysaias capitulo quinquagesimo. **D**omus sancta veniet lumen tuum et gloria domini super te orta est. et ambulabunt gentes in lumine tuo et reges in splendore ortus tui: **L**eva in circuitu tuo oculos tuos et vide. omnes iste gentes congregate sunt. venerunt tibi filij extranei edificabunt muros tuos et principes eorum seruient tibi. Et qui sunt isti extranei domine mi. qui seruiendo ydolis erant extranei a deo ipsi et principes et reges eorum. de quibus dicitur quod ambulabunt in lumine domus sancte et nos erramus in tenebras extra illam. id est sunt mille anni. Dixit adhuc idem propheta de illis. Ecce gentem (quam nesciebas) vocabis et nationes (que te non cognouerunt) veniet ad te sicut de facto videmus. iam sunt mille anni. quia christus nobis promissus secundum legem venit. et gentes (que legem non nouerunt) venerunt ad eum. et ipse dedit eis legem nouam puram et sanctam. Adhuc capitulo quadragesimo secundo dicit. Concordauerunt gentes et reges congregati sunt in fide dei. Et timeo domine mi de illis fuisse dictum in eodem capitulo. Congregamini et venite omnes qui saluati estis per deum ex gentibus. Et de ipsis etiam dicit ysaias capitulo quadragesimo quinto. Que fierunt me qui non interrogabant me. et inuenerunt me qui non quesierunt. Et de illis etiam dicit Hieremias capitulo tercio. Congregabuntur omnes gentes in nomine domini in domo sancta. et non ambulabunt ultra in prauitate cordium suorum. De ipsis etiam dicit idem propheta capitulo decimosexto. **H**ae deus domine mi et deus meus ad te venient omnes gentes in extremis finibus terre et dicent. Non hereditauerunt patres vestri nisi mendacium et iniquitatem. Et de ipsis etiam dicit Sophonias capitulo tercio. Datum est gentibus ut loqueretur simul in nomine domini. et seruiet ei in humero suo. et omnis homo de loco suo et omnes in insule gentium. Et de illis dicit zacharias capitulo ij. **L**etare domus syon. quia ego venio ad te. et

habitabo in medio tui. In die illa appropinquabunt deo
omnes gentes in multitudine sua. Dicit etiam idem ca-
pitulo octavo. Hec dicit dominus deus exercituum. veni-
ent gentes multe de locis multis. et dicet vir ad vicinum
suum. Vadamus et queramus dominum deum in bono
Et ista domine mihi completa sunt et complentur in oculis no-
stris de plano: video populos et linguas legere libros le-
gis prophetarum et psalterium dimissis ydolis suis Et nul-
lus ex eis credit per manum Moysi et Aaron: nec alicuius pro-
phetarum nostrorum. nec aliquid retinet de fide ad ydolatriam
ab illo tempore quo crediderunt in isto illi. de quo dixit Abacuc
propheta capitulo tercio. Egredere es domine in salutem populi
tui in salutem cum christo tuo

Capitulum. xvij. de viuificatione gentium. et interfectione
iudeorum

Imeo domine mihi quod

deus victor et gloriosus. qui viuificat istos sanctas gen-
tes per fides. interficit nos in credulitate nostra. sicut ip-
se dixit per os ysaie prophete capitulo. lxx. Pro eo quod voca-
ui et non respondistis. hec dicit dominus deus. Ecce ser-
ui mei comedent et vos esurietis. ecce serui mei bibent et
vos sitietis: Isti serui mei gaudebunt in exultatione cor-
dis. et vos concutiemini pre amaritudine cordis. Et inter-
ficiet te deus o israhel. et vocabit seruos suos nomine alio
in quo benedicatur deus ille qui benedictus est super ter-
ram amen. Et nos videmus receptores istius nominis be-
nedictos a deo super faciem terre et nos dispersit in capti-
tatem per quattuor partes mundi hodie sunt mille anni Et
apparent in nobis expresse vestigia ire dei. non ad castiga-
tionem sed ad destructionem. Et ista est interfectio. quas de-
us comminatus est nobis quod interficiet israhel. Et ecce iste
gentes viue (quas vocat seruos suos) receperunt nomen
quod deus promissit illis. sed non ante mortem nostri no-
mini secundum ordinem verborum dei per ysaia. Nam fames et si-
tis (quas nos patimur) non est panis et aqua. sed cordium et animarum

sterilitas apud deum et fames verbi dei et sitis. sicut ipse
declarat per os Amos prophete capitulo. viij. Et tu domine
mi scis hoc plani? quod ego Veritatem nos dei sumus in omni-
bus que nobis eueniunt

Capitulum decimoctauum. quod gentes viuificate per fi-
dem habent obseruantiam noue legis. que pertinet ad
mundiciam

Imeo domine mi quod

gentes viuificate sunt iam mille annis postquam mor-
tuus fuit israhel. qui nihil boni habebant antequam crede-
rent in deo et in christo eius quod ipsi fecerunt nos illos pisces
et illas bestias. de quibus Abacuc propheta loquitur. Qui
non habet ducem. et ipse gentes purificate per fidem habent
ieiunia sua et obseruationes legis nove. et cuncta illa que ad
mundiciam pertinent contenta in lege antiqua iudeorum
Vides quod in omni lingua et in omni angulo et in omni loco
gentes confitentur nomen domini in oriente et in occidente.
et non crediderunt in eum per Moysen vel aliquem pro-
phetarum. Sed deus vocauit eos per apostolos iusti. qui egressus
est cum deo in salutem earum sicut ipse deus benedic-
tus et gloriosus predixit per os Abacuc prophete. et isti discipuli
eius fuerunt filii nostri de filiis israhel. qui alio no-
mine vocantur apostoli. Valde paucos domine mi quod isti
sunt illi. de quibus dixit deus per os David prophete psal-
mo. lxxviii. In omnem terram sonuit tumultus eorum et in
extremis finibus terre expansa sunt verba eorum Et tunc
propheta expresse demonstrans quod de istis loquitur et non de
nobis dicit. Non erit lingua neque sermo qui non audiat
voce eorum: Et hoc non potest esse de lingua nostra he-
braica Que enim gentes obedierunt patribus nostris moy-
si et aaron. Quinimo ipsi interfecerunt gentes et fugauerunt
eas a se. De autem sciunt hodie Moysen et prophetas et cog-
noscent deum et seruant leges eius et mandata eius secundum
legem eius nouam secundum quod apostoli docuerunt eas

Capitulum decimumnonum. de electione apostolorum
loco prophetarum

Timeo domine mi q

illud verbum zacharie prophete capitulo. xiiii.
Percutiam pastorem et dispergentur oves gregis. fuit con-
pletum quando nos percussimus pastorem istorum pue-
rorum. scilicet apostolorum. et extunc nos sumus oves dis-
se per vniuersum mundum. et isti filii nostri. scilicet apostoli sur-
reperunt loco prophetarum. quod apparet ex hoc quod de post
illos non misit nobis prophetam neque notificauit nobis
aliquid per aliquam visionem. **Timeo domine mi quod** isti
apostoli sunt illi pueri: de quibus dixit deus per os iobe
lis. prophete capitulo quarto cum dicit. Senes vestri som-
nia somniabunt. et pueri vestri visiones videbunt. **Ter-**
tissime domine mi senes nostri sunt prophete nostri. qui som-
nauerunt fidem gentium: quam consecuti non sunt. et isti
pueri scilicet apostoli viderunt visiones. et de istis pueris dicit
psalmus. xxxiii. Venite filii mei audite me. timorem do-
mini docebo vos: Et deus non nominat iudeos in plu-
rali numero filios: sed solum nominat eos israel primo
genitum meum in communi vsu loquendi. Et in alio psal-
mo nominat istos pueros filios dicens Filii tui sicut pla-
te nouelle. De israel autem domine mi deus est per os
ysaie prophete capitulo quinto. **Vinea domini exercitus**
fuit domus israel. et expectaui ut veniret cum vultu et ve-
nit cum spinis. propter hoc ego adducam qui destruet eam
et ponet illam in conculcationem: Et de istis predictis fi-
liis dei qui dicuntur apostoli dicit deus per os ysaie pro-
phete capitulo vicesimonono. Non modo erubescet ia-
cob nec liquescet facies eius. Sed tunc quando videbit
de filiis suis illos quos creauerunt manus mee sanctifi-
catos ante oculos suos. **Et si domine mi essent isti filii**

sanctificati coram nobis s̄m viam legis nostre. non dice-
ret deus q̄ essemus in erubescencia propter hoc vt dissol-
uerentur facies nostre. immo haberemus gloriā ⁊ splē-
derent facies nostre. Sed confusio specierum Jacob et
dissolutō est ista q̄ isti filii (quos creauit manu sua scilicet
apostoli) sunt sanctificati coram nobis ⁊ non s̄m legē
nostram. Per quod deus dat intelligere q̄ lex nostra nō
erit lex ipsorum. Dicit etiam deus per os Hieremie pro-
phete capitulo tricesimo primo. In illa die non dicetur
patres vestri comederunt ruam acerbam. ⁊ dentes filio-
rum obstupescunt. Sic infidelitas iudeorum non nocet
fidei apostolorum nec nocebit. Et propter hoc subdi-
tur. Quō ego dicit dominus si erit vltra prouerbiū
istud in israhel. quia nūq̄ aliquis de apostolis postq̄m
receperunt fidem christi rediit ad fidem nostram. quare
non sentiunt acerbam infidelitatis nostre. sicut den-
tes nostri obstupescunt de peccato patrum nostrorū Ad
huc etiam de istis filiis domine mi (qui sunt apostoli) di-
xit deus per os ysaie prophete. A quo transmigrabo ni-
si a populo meo. filii autem qui non erunt infideles deus
erit saluator eorum in omnibus angustiis ipsorum. ⁊ vul-
tus eius custodiet eos in charitate eius. et in clementia
sua redimet eos. ⁊ propicius erit eis in longitudine die-
rum. Verissimum est domine mi. q̄ isti filii nostri de qui-
bus loquimur semper manserunt firmi. nec deus transmi-
grauit ab eis ab illo tempore quo redemit nos rex iste iu-
stus magister eorum. sed transmigravit a nobis de om-
nipotens. ⁊ fuit semper cum eis. De istis pueris siue fili-
is (qui sunt apostoli) dicit sapiens Ihesus Sydrach in
libro suo capitulo tercio. Audite me filii charissimi ope-
ramini ad salutem. quia deus honorat patrem in filiis.
Et qualiter intelligi debeat honor iste declarat deus per
os Malachie cum dicit capitulo tercio. Vixit deus de-
lyam qui conuertat corda patrum ad filios. O domine mi
si deus debuisset conuertere corda filiorum. s. ap̄torū ad

patres. cum hoc debeat intelligi de fide. tunc isti filij scz
apostoli fuissent nobiscum in captiuitate ista (que no ha
bet finem. sicut 7 patres nostri fuerunt 7 nos sumus Sz
ex quo deus ordinauit q corda patrum debeant conuer
ti ad filios. Quid est qd expectamus domine mi. 7 quid
prestolamur. Et si uoluerimus dicere q alij filij debeant
esse qz apostoli vl pter apostolos de quibus intelligatur
predicta. illi erunt in captiuitate sicut 7 nos. ex quo fides
istius iusti non sunt secuti. quam apostoli firmiter secuti
sunt 7 docuerunt ee sequendam. 7 ppter hoc habent bono
rem patrum in hoc q patres debent conuerti ad illos Cu
ergo domine mi filij nostri uenerunt anteqz patres no
stri ad fidem dei. si corda nostra conuertantur ad illos fi
lios corda illoz conuerterentur ad nos Et sicut dr altissi
mus. Ubiqz erit populus vnus 7 animus vnus in deo
glorioso 7 victorioso. Nec debemus intelligere istam co
uersioem nisi de infidelitate ad doctrinam 7 fides istius
iusti. qui est magister salutis eorum qui credunt in eo fm
q Dauid dr de illo. Ipse est ille cur? sacerdotiu erit inet
num fm ordinem melchisedech. q deo obtulit sacrificiu
pans 7 uini. 7 fuit iste melchisedech rex 7 sacerdos dei al
tissimi ante aaron Et attende dne mi quata sit dne inter
sacrificium aaron 7 dei iusti huius. Dixit dns dne meo
tu es sacerdos in eternu. no ad tepus sicut aar. q mortu
us est centu 7 viginti annorum. Item sacrificium aar fu
erunt carnes. 7 sacrificium istius iusti dne fuit panis 7 vi
num. qz fm ordinem melchisedech. In qbus uerbis de
us ostendit per pphetam manifeste q sacerdotium aar
finiret quado inciperet sacerdotium eternu 7 ordinatio sa
crificandi fm aar ex toto cessaret qn inciperet sacrificium
in pane 7 uino eternu duraturu. Sed qz de hoc domi
ne mi adhuc uolo loq spealiter. dicam pauca. q mibi oc
currunt de istis filiis dei. scz apostol. de qbus dixit deus
p os Jesu filij bertheri caplo pmo. Erut loc? in quo dicef
uos estis filij dei uini. Et iste locus absqz dubio dne mi e
eccia. qz propheta denotat locu istum scdm in hoc q dr

erit locus. ⁊ synagoga p̄mus locus erat. Et synagogam
notat deus p̄ os Moysi ⁊ Aaron ⁊ oīm p̄phetaz israel
p̄mogenitum meum ⁊ nō in plurali. Sed in plurali qua
si quilibet in speciali istos secūdo genitos vocat prop̄he
ta filios dei vini. De istis etiam filiis dixit deus per os
Moysi prophete in Deuteronomio capitulo. xxij. San
guinem filioꝝ suozum vlciscetur ⁊ lauabit terram popu
li sui. Et nos dom̄ie m̄i occidimus prop̄hetas ⁊ non fe
cit deus vīdēcām de eis. nisi per septuaginta annos. Sz
occidimus apostolos ⁊ iustum magistꝝ eoz ⁊ fecit vīdi
etiam de filiis iam sunt mille anni. Et post mortem eozū
lauit deus terram populi sui. ⁊ nō dixit terram filioꝝ isra
bel. De ip̄is etiam dixit dauid in psalmo. cxxi. Et sicut
sagitte in manu potentis. ita fideles filii excussioꝝ. Com
parat autem prop̄heta istos fideles filios sagittis emis
sis e manu potentis. quia deus misit eos ad duodecim
partes mūdi p̄ quatuor mūdi climata cum doctrina leḡ
p̄salerij ⁊ prop̄hetaz. ⁊ isti sunt eiecti vel emissi per vini
uersum orbem dom̄ie m̄i surrexerūt coram deo loco nos
stri postq̄ occidit deus israhel ⁊ nomen nostrum Moys
sen ⁊ Aaron nō misit deus extra domū sanctam ad docē
dum nō ad indos. nō ad romanos. nec ad alia loca extra
domum sanctam annūciare legem ⁊ libros prop̄hetarū
quod bene innuit dauid in psalmo cum dicit. Pro patri
bus tuis nati sunt tibi filij. constitues eos principes sur
per omnem terram. Et per istos innouata est lex p̄ma fm̄
ordinem melchisedech qui sacrificium dei instituit in pa
ne ⁊ vino de quibus cōmunicauit Abraam amicus dei.
prout extat in lege certum apud nos. quoniam deus per m̄i
nisterium istorum mutauit sacrificium nostruz sicut mu
tauit nomen nostrum. ⁊ sicut mutauit legem antiquā car
nalem in nouam spiritualem. Et si deus dixisset. nostro
messye siue christo. Tu es sacerdos in eternū fm̄ legem
Moysi ⁊ Aaron. lex nostra durasset vsq̄ in eternū. Sed
dixit. Tu es sacerdos in eternū fm̄ ordinez melchisedech
⁊ amicus dei cōmunicat de sacrificio illo panis et vini.

et nō de sacrificio carniū. Ad hoc bene sonāt verbum
Moysi cum dicit. Comederis vetustissima veterum per
quod intelligit sacrificiū melchisedech ⁊ nouis supuer
nientibus. id est noue legis sacrificio publicato vetera
id est nostra sacrificia proijcietis. Nos tamen dei sumus
in omni cūentu nostro

Capitū vicesimū De electōe sacrificij xpianorum. et
reprobatione sacrificij in deorum

In eo valde domie mi

q̄ deus elongauit nos a se ⁊ sacrificiū nostrū
⁊ accepit sacrificiū gentiū. sicut ip̄e d̄t p̄ os Da
lachie prophete. caplo p̄mo. Non est mihi voluntas in
vobis d̄t dominus. neq̄ recipiam sacrificiū vniū quo
niam ab ortu solis vsq̄ ad occasum eius magnū est nō ⁊
men meū in gentibus que offerunt noīni meo sacrifi
cium mundum. Ergo apud deum sacrificiū gentiū
est mūdus q̄ sacrificiū nostrū. ⁊ q̄ deus insuper p̄ua
uit nos in omni sacrificio ⁊ docet xpianos vt ip̄i vitent
nos sicut nos vitauimus gentes in omni tempore quo sa
cificiū nostrū fuit mūdum apud deum ⁊ acceptum
Legas etiam domie mi q̄d dixit deus in psalmo. clix. de
nostro sacrificio cum ait per os Dauid prophete. Nun
quid vidistis vos q̄ ego comederem carnem tanroꝝ aut
hyroꝝ sanguines biberem p̄ quod manifestauit deus q̄
ip̄e contēnat sacrificiū carniū: ⁊ vnde nobis est hoc
domie mi q̄ nos detestamur in gentibus sacrificiū pa
nis ⁊ vini q̄ statuit deus ⁊ in nullo reprobat sicut repro
bat sacrificiū nostrū scz carniū. Cum Salomon pro
pheta vbi describit. Aaron dicit. sicut iste scz Aaron ex
tendit manus suas super altare ⁊ obtulit sanguinem vne
incensum deo vino ⁊ obtulit sacrificiū nostrū de gra
nis terre. sicut melchisedech obtulit pro abraham. Deus
autem testificatur per os Ihesu prophete filij bethzei. ca
pitulo nono. q̄ nos obtulimus ei sacrificiū panis cui

40

dicit: Non offeratis mihi sacrificium qm panes vestri panes tristitie sunt quicunq; comederit ex eis cotamina bitur. Unde nos aliquando offerebamus sacrificium panis: sed nullum deo est acceptum sacrificium de manibus nostris. Et de nostro sacrificio carnum dicit deus per os Jesu filii berthei: caplo tercio. Deus magis diligit pietatem et misericordiam qm sacrificium carnum. Declarat etiam deus sacrificium gentium per Moysem Leuitici. vicesimo tercio caplo. Offerat sacrificium de leuatis de area et de expressione vne vt benedicat vobis deus et cunctis operibus manum vestrarum. Scimus etiam domine mi q deus mandat in principio ponente arcam federis panes et non carnes In Exodo. etiam capitulo vicesimo nono dixit Moyse. Offeras hyrcos et cum illo panes azimos qui panes azimi sunt sacrificium gentium. Declarat etiam domine mi deus hoc sacrificium gentium tercio libro Regum. capitulo vicesimo primo. Cum precepit Aaron per Moysem dicens. Homo de semine Aaron sacerdos qui habet maculam non offerat deo sacrificium de panibus nec sacrificium quodcunq;. Unde domine mi q preponit sacrificium panis. Dicit etiam deus per Moysem libro tercio Regum: capitulo tercio. Offeretis deo sacrificium de omnibus habitacionibus vestris panes duos de pueris micis frugum et cum panibus arietis septem. Et primo ponit domine mi panes et postea carnes. In alio loco legitis (que tu scis domine mi) dixit deus carus et gloriosus filius israhel. Cum intraveritis terram habitacionis vestre quam ego dominus deus vester daturus sum vobis in hereditatem offeretis deo panes et sacrificium tauri cum farina purissima. Ergo precepit sup sacrificium de farina purissima et acceptavit illud. Et tale est sacrificium gentium. s. panis cum farina purissima. De sacrificio panis fit mentio primo Regum. c. xxi. Veit dauid ad alchimelech principem sacerdotum in sylo et petiuit ab eo panes. Qui respondit ei. Non est hic panis nisi panis oblatus in sacrificio sanctis quem non puit comedere pueri cuius da sanctus est

Benedicta sūt de sacrificio panis: ⁊ plura alia dicere pos-
sum que tu domie mi bene nosti. Sed q̄ gentes ponunt
in sacrificio aquam nō debet videri incōueniens quia et-
iam de hoc in scriptura sacra inuenimus exempla scilicet
q̄ deo fiebat sacrificiū de aqua et fuit ei acceptum In-
uenimus em̄ in secūdo libro Regū. ca. xxiii. q̄ tres iuue-
nes hauserunt aquam de cisterna que erat circa portam
betbleem. et propheta dauid obtulit eam sacrificiū domi-
no. Ergo nō est contra scripturā si gentes hodie ponunt
aquam in sacrificio quod faciūt deo. Nos etiā legimus
vt dcm̄ est q̄ Aaron fecit sacrificium de pane et vino. da-
uid autem fecit de aqua: ⁊ ista tria sūt in vno vnum sacri-
ficiū mūdum spūale quātum natura patitur ⁊ quātum
etiā intellectus noster melius excogitare potest. nō sic
carnes tauroꝝ pinguū. Velias em̄ noster vt narratur in
quarto libro Regū. Infudit aquā super sacrificiū ⁊ car-
nium vt deus emisit igneꝝ de celo. et acceptauit sacrificiū
cum aqua perfusum. Veliam āgelus etiā in figura cō-
municauit etiā in pane subcinericio et aqua. quādo ābu-
labat in forritudine cibi supra id quod natura concedere
potest. xl. diebus et. xl. noctibus vsq̄ ad montē dei Hoc
etiā sacrificiū vini et aque mixtum describit pulchre et
apte deus per os salomonis in libro prouerbioꝝ. ca. ix.
cum dicit. Sapientia altissimi cōcauit sacrificium suū
miscuit vinū suū ⁊ parauit mēsam. tunc misit p̄ seruos di-
cens. Qui est paruulus veniat ad me ⁊ insipientes come-
dant panem meū ⁊ bibant vinū meum tempatum aqua.
Quid domie mi mensa parata sapientiē altissimi nisi alta-
re. Quid panis ⁊ vinum mixtum aqua nisi sacrificiū de
pane ⁊ vino mixto cū aqua quod fit in altari Qui sunt in-
sipientes vocati per seruos sapientie nisi gentes que ig-
norauerunt deum vocate per apostolos. Et notabiliter
dicit panem suū ⁊ vinum suum. per hoc inuit hoc sacri-
ficiū illi acceptum esse ⁊ gratum. Et ad istud cōuiuium
tam spūale tam subtile nō vocauit patres nostros q̄ erant
sapientes in lege. q̄ erant occupati in sacrificio legis car-

nalis. quod etiā sacrificium nō dimisit nobis. s; prius
uit nos eodē. iam sūt mille āni cōpleti. quod nobis acci
dit ppter iustū istū in quo peccauimus

Capitulum. xxi. in quo probatur q̄ deus resutauit lei
sumia sabbata z sacrificia iudeorū. z elegit obseruantias
christianorum

Alde pauco domie mi

q̄ deus fortis z glorioſus dixit per os malachie pphete
capitulo p̄mo. vbi ait de sacrificio gētium ab ortu sol vsq;
q; ad occasum. gentes offerunt nomi meo sacrificiū mū
dum. Ubi aduerto q̄ sacrificiū nostrum non fuit nisi in
vno loco. scilz in dōmo sancta p̄cise. quo etiā loco z sacri
ficio puauit nos deus z terra p̄missionis. et disp̄sit nos
vbiq; terrarum. iam sunt mille āni. Unde venit sup nos
ira dei. z cōpletum est quod deus dixit de nobis per fili
tudinem loquēs per os ysae capitulo. xxxij. vbi ait. B.
C. C. Cōpleta est vindemia z nō est de cetero collectio. Unde ergo
sup nos completum est illud quod dixit deus p os mala
chie capitulo primo cum ait. Non est mihi voluntas in
vobis neq; recipiam a vobis sacrificium. Et venit etiam
et iam completum est super nos. quod dixit deus per os
ysae capitulo primo cum ait. D. Sabbata vestra z festiuita
tes z sacrificium vestrum nō requiram a vobis. quia om
nes vos in ira mea estis. Venit etiam z completum est su
per nos. quod dixit in eodem capitulo cum loquitur per
eum deus z ait. Quid mihi est de multitudine victimarū
vestrarum. quia multiplicastis mihi sacrificiū de arietib;
bus z de carnibus hircorū. Ego em̄ contempsi sangui
nem vitulorum z carnes arietum z hircorū cum presen
taueritis eas ante me: z quis a vobis recipiet illas. Nō
deurpetis lapides meos frustra. nō offeratis vltra sacri
ficiū quoniam incensum vestrum z solēnitates vestras
et sabbata vestra nō recipias a vobis. quia illa odit ai
ma mea: Si eleuaueris manus vestras ad me auertaz

vultum meum a vobis. Et si multiplicaueritis orationem
 vestram non exaudiam illam. quia manus vestre sanguine
 plene sunt. et omne sacrificium vestrum sicut cadauer feti-
 dum in ingressu porte atrij exterioris. Et qui mihi in gula
 ierit thaurum sicut qui decollauerit hominem. et ille qui ob-
 tulerit in sacrificium hircum sicut qui obtulerit canem. Et
 qui obtulerit in sacrificium vinum sicut qui offert sanguinem
 porci. Et hec abhominatio de sacrificijs nostris nihil ali-
 ud fecit nisi mutationem sacrificij nostri carnalis et grossi
 in sacrificium istius iusti et spirituale et subtile. qui instituit
 panem offerri loco carnum. et aquam mundam loco pi-
 guedis thauri. et purum vinum loco sanguinis. et hoc mo-
 do spirituali et acceptabili deo. Non sicut animalia decolla-
 ta per nos. que per prophetam comparantur cadaueri et
 putredini. Nos tamen dei sumus et ad ipsum recurrimus
 in omnibus que nobis euenerint. Et quare non credimus
 domine mi hec que deus locutus est per prophetam istius
 qui descripsit euidenter de sacrificijs nostris. Dixit etiam
 deus per Hieremiam capitulo primo: Inuitate proximos
 vestros ad sacrificia et comedite cum eis carnes sacrifici-
 orum vestrorum. quia in die qua eduxi patres vestros de
 egypto non precepi eis nec verbum de sacrificijs. sed dixi
 eis. audite vocem meam et ero vobis deus. et vos eritis mihi
 hi populus. Si ambulaueritis in omnibus que precepero
 vobis bene erit vobis. Et non audierunt nec apposuerunt
 aurem suam ad dictum meum. Et tu domine mi es ille. qui
 nouisti hoc. Et nihilominus dei sumus in omnibus que
 nobis euenerint

Capitulum. xxi. in quo probatur ab iectio synagoge
 et electio ecclesie per illud verbum quod deus dixit ad Rebec-
 cam. due gentes sunt in utero tuo

In eo quod illud verbum

intelligitur de synagoga et ecclesia. quod scribitur capitulo. xxi. **D.**
 primi libri regum cum ait dominus ad rebecca matrem ysaac. Due
 gentes sunt in utero tuo. et duo populi diuisentur de ventre

genesis

mo: gens gentem supabit et maior seruiet miori. Domie
 mi rebecca sola fuit mater iudeorum z gentilium Popu
 lus maior z p̄mogenitus fuit synagoga. que fuit magno
 honore z dei scia ditata. Populus secūdo genitus fuerit
 gentes in infidelitate z ignorantia sua manētes. Sed tu
 scis. deus occidit israhel. put describit ysaias propheta
 tūc tota subuersa est. z synagoga (que fuit maior) serui
 uit ecclesie gentium. q̄ fuerat minor vt cōpleretur p̄bum
 quod deus dixit rebecca. Gens gētem supabit: zc. Dñe
 mi de eccia d̄r deus per os Dauid. pphete. Astitit regina
 a dextris tuis in vestitu deaurato distinctis coloribz ad
 ornata. Exponitur q̄ eccia gētium (q̄ vocatur regina di
 uersarum linguarū) oēs (qui seruiūt ei) sūt ornati colorz
 distinctōne. Nam oēs lingue in eccia gētium concordant
 in vna expositōe legis psalterij z librorum oim prophaz.
 Synagoga vero nō habuit nisi vnā linguā. adornatur
 suum quasi colorem vnū hebreum. Paues etiā domie mi
 a verbis frequēter supius inductis p̄ malachiam pphē
 tam q̄ dixit deus synagoge cum ait. Nō est volūtas in sa
 crificiis vris. qz ab ortu sol vsqz ad occasum magnus est
 nomē meum in gētes. q̄ offerunt noi meo sacrificium mū
 dū. sicut de natura sua sūt mūda aq̄ z vinum z farina. de
 q̄bus factū sacrificiū nō indiget mūdardōe nec lotōe. Sz
 synagoga iudeorum lauat carnes sacrificioz suoz z pur
 gat vētres aialium. q̄ in sacrificijs offerūt z lauat locum
 de pinguedine z sanguie sacrificioz. als eēt horroz trac
 tare z videre: in sacrificio at̄ panis z vini z aq̄ nihil appet
 indecēs nihil turpe etiā corpalt̄ sūpto Estimo et̄ dñe mi
 q̄ de sacrificō eccie d̄r de⁹ p̄ salomonē in li. puer. ca. xix.

17. A

Velior ē buccella panis cū charitate q̄ vitul⁹ saginatus
 cū inimicitia: Buccella amorz pura dñe mi ē māsueto do
 sup māsuertudinē remissa mutua offensaz. Et vitul⁹ odij
 saginat⁹ est ocul⁹ p̄ oculo z infectō inimicoz Ergo dñe
 mi sacrificiū synagoge ē vitul⁹ saginat⁹ cū inimicitia: et
 sacrificiū eccie est buccella panis cum charitate. Nos tū
 dei sum⁹ in oibus q̄ euenerūt nobis. Pulchre etiā deus
 describit ecciam assilando eā carni p̄ os salomois libro

D

Proverbioꝝ capitulo quinto. Cerva deo charissima
in hinnulo suo ybera eius inebrient te in omni tempore ⁊
amore eius delectare in eternum: Licet synagoga dici possit
cerva aliquo modo. sed non est possibile exponere istud
verbum de illa p̄sertim. quia nō habuit hinnulum vnum
sed hinnulos multos. hinnuli sui fuerūt Moyses Aaron
David ysaias Hieremias ⁊ zacharias Daniel. ⁊ ceteri
similes. Ecclesia est deo dilecta cerva in hinnulo suo. de
qua scribitur. Cerva charissima dei in hinnulo nō habet
te parem in nobilitate ⁊ gratia. Et tunc addit ⁊ dicit U
bera eius inebriet te in omni tempore. ⁊ in amore illius de
lectare in eternum. In quibus verbis describit deus eccle
siam duraturam in omni tempore in eternum. Et assimila
tam matri ablactanti filios. Sed in hoc qđ dicit. In
ebrietate. denotat materiam sacrificij specialit̄ quātuz ad
vinum. Et p̄ ybera denotat in reliquis partibus sacra
mētum eē delectabile ⁊ nutrimentum sufficiens. quo sacra
mēto iam fruitur ⁊ delectatur ecclesia tam mille annis a
quo priuavit deus synagogam suo sacrificio. Hinnulus
autē ille nobilis (in quo ista ecclesia est tam grata deo) ē
christus. Et ybera eius dant vinum p̄petuum. de quo p̄
uenit gaudium sempiternum. Non dicit qđ dabit carnem
et pinguedinē ⁊ sanguinem: que fuerunt laboriosum sa
crificium synagoge. quo deus eam priuavit. iam sūt mil
le anni. Nos tamē dei sumus in omnibus q̄ nobis cuene
rint. Fuit etiam synagoga mulier que habuit aliquādo
virum. scilicet deum ⁊ pdidit illum ⁊ domū sanctā: ⁊ villas
oratiōis. Et ecclesia cerva in deserto sine merito. s; de
us supplet illi: Un̄ dicit ipse de⁹ fortis ⁊ gloriosus p̄ os
ysaie prophete capitulo. lxiij. Puella sequestrate melio
res sūt q̄ ille q̄ habet maritū: Idē ⁊ p̄pha capitulo. lxiij. 43. C
Et sic. Ego faciam d̄ dominus deus in deserto viā ⁊ flu
mīa ad dandū populo meo electo portū: Et tu iacob non
obedies: ⁊ tu israhel nō audies. Sic nō do mīe mī māsi
mus cōtra obediētiā. nec habemus aures aut oculos. q̄
p̄pter captiuitas nostra vsq; ad cōplēmentum mille anno

rum peruenit. Et timeo q̄ de cerua nostra que vt furens
iram habebat in prompto dicēdo oculum pro oculo &c.
sic dcm̄. De cerua autē ista que habet vnicum hinnulum
qui hinnulus dixit in suo euangelio sm̄ Bartheū caplo
q̄nto. Qui te pcussit in vna parte facie. prebe ei ⁊ altera in
loquitur dauid psalmo. xxx. q̄ magna ⁊ multa dulcedo
tua domie quā abscondisti timētibus te. ⁊ p̄lesti eas spe
rantibus in te. Et est clarum domie mi q̄ populus syna
goge timuit penas legis oculum pro oculo. quia erat in
prompto executio. Sed populus ecclesie sunt sperantes
in multitudine dulcedinis dei. q̄s pcussi in faciem nō re
percutiūt. Quapropter parauit illis deus. s. gentib⁹ mag
nam multitudinē dulcedis sue. quā abscondit a nobis in
deis. Sed tamē dei sumus in oibus casibus qui euener
int nobis.

Caplin. xxiij. q̄ cātus xpianoz sit deo acceptus

Imeo domine mi q̄

deus loq̄tur de nobis p̄ Esayā. ca. xxxix. cum ait
Erūt prophete circa nos sicut verba libri signati quē ape
rit lector nec ignorās lrām De filijs autē supra dēis (quos
toriēs describit deus sicut allegatū est pluries) loquitur
deus in eodem caplo. cuz d̄t Manifestabūt sc̄m̄ Jacob
⁊ euangelizabūt deum israhel ⁊ accipient ignorātes pri
dentiam ⁊ musici discent legem. Ap̄te videmus ias sunt
mille anni domie q̄ ignorantes ⁊ musici sciunt ⁊ docent
legem nostram. Et qui ignorantes nisi gentiles q̄ etiam
sunt musici cantantes nostz psalteriū ⁊ prophetas in ecc
clesijs suis. De q̄bus musicis d̄t deus per os dauid pro
phete. psalmo xcviij. Cantate domio canticū nouū. q̄a mi
rabilia fecit. Et quod est canticū illud domie mi. nisi ter
stamentum nouū. Et quid antiquū. nisi lex nostra: Et de
istis musicis d̄t deus per os dauid prophete. psalmo. xcvi.
Cantate dño ⁊ b̄ndicite noīnt eius Et ibidē in eodē psal
mo: Cātate dño oīs terra ⁊ psalmū dicite nom̄ eius. ⁊ in
psalmo decionono. Louertētur ad te domine vnīuersi s̄

nes terre. 7 ibidem. Et cantabūt tibi 7 psalmū dicēt noīni
tuo vnīuerse familie gētiū terre Et notabūt dī (vnīuer
se familie gētiū terre) 7 nō israel singlariter. De istis etiā
mussēs dicit deus p os dauid. psal. xxxvii. Btūs pplus q̄
dī cātilenā. dñe in luīne vultus tui ābulabūt. Et etiā do
mine mi describit in psalmo. lxxvii. Cātābūt tibi gen
tes canticū nouū in domo dei. In isto loco ponit cantū
lena anthonomatice. 7 hodie sunt mille āni q̄ nos in do
mo dei nō cātānimus nec canticū in domo scā. De istis
etiā cātoribus dī dauid propheta. Cantabūt psalmos
suos in domo dei in eternū. De nobis etiā dī psalmo
xxxvii. Quomō cātābim⁹ canticū domini in terra aliena.
Et qualiter pōt esse domine mi. q̄ speramus hēre terras
et nō mē cum dixerit deus per os Amos prophete. caplo
A. q̄nto. Cecidit israel 7 nō resurget. Virgo israel prostata
est 7 nō eleuabitur. Dixit etiā idē propheta. caplo nono. A
Eueniet eis tribulatio 7 nō saluabitur q̄ fugiet ex eis. Et
si absōderint se in mōte carmeli. inde p̄cipitabit eos ma
nus mea. Et si descēderint in profundū maris illuc imit
tam serpentes 7 mordebūt eos. Et si abierint in captiuit
tatem coram inimicis suis ibi mandado gladio et occidet
eos. et ponā oculos meos sup eos in malum et nō in bo
num. et cū fecerit hec nobis deus iam sunt. D. āni p̄ple
ti. Qd ergo cāticū et quē psalmū cātābim⁹ ex quo sic est

Caplm. xxxiii. In quo probat q̄ indei indebite repte
bendunt cantū chriſtianorū.

Domine mi. deus dixit

de nobis ponam oculos meos sup eum in malū
et nō in bonū. sicut manifeste videmus iam s̄s mille anni
Dixit vero de istis filijs musicatorib⁹ deus per os dauid
prophete in psalmo. clvii. Omnes gentes plaudite manib⁹
7 cantate dño 7 dñs in voce laudis. Et in psalmo. xcix.
dixit. Cātate omnes familie terre seruite dño in leticia. in

trate in aspectu eius in exultatione. Et scitote quonia domi-
nus ipse est deus ipse creauit nos et non ipsi nos. Quo-
niam nos populus eius et oves pascue eius intrate por-
tas eius in possessione. et domum eius cum cantilena confessionis.
Et glorificate nomen eius quonia suaue est. et misericordia eius usque in sempiternum. Et in psalmo. lxx. Can-
tate domino omnis terra annunciate de die in diem salutare
eius et usque in seculum seculorum. Paveo etiam domine mi-
hi quod deus dixit nobis per os Hieremie prophete. capitulo
nono. Docete filios vestros et filias vestras planctum et
fletum. quoniam mors ingressa est per portas. Et quo-
dixit deus et filijs musicis seu musicatoribus per os da-
uid prophete psalmo. lxxviii. Reges terre et omnes popu-
li. principes et omnes iudices terre. Iuvenes et virgines
magni et parui glorificent nomen dei. et in psalmo. xlii. di-
xit in sacrificio cantus honorificabunt me. Ac si a parte di-
ceret. Non in sacrificio carniu hyrcorum et intestinorum
iporum sicut erat sacrificium nostrum. Cum etiam do-
mine mihi non negemus verba creatoris nostri. qui dixit
per os Isaye prophete. capitulo. xlii. Musici seu musi-
catores addiscunt scripturam cum totum psalterium. Da-
uid sit musicali arte notatus per sonos acutos et graues.
His omnibus consideratis: videtur mihi quod errauimus
in hoc quod eos de suo laudis sacrificio iudicamus. quod in ec-
clesia dei exhibent deo in cantando presertim. cum in le-
ge nostra inueniamus de hoc scripta et exempla. Dixit
enim David psalmo. cl. Laudate eum in cythara et or-
gano. laudate eum in cymbalis leticie: laudate eum in cym-
balis laudis: omnis spiritus laudet dominum. Exemplum
etiam habemus secundo Regum: capitulo sexto. Ubi le-
gitur quod david disco operto capite saltans psallebat cum
cythara ante archam domini. que temeraria eius vxor My-
chobol ausa est redarguere. Cui ipse ait. O fatua. non videbit
me deus antese nisi despectum psallentem et saltantem. Filii autem
israhel sonabant buccinis dum transducebat archa domi-

dei nostri. Sed quid sum? obsecro domine mi irridetes
solennitates istorum musicoꝝ nisi. *Dico facta* Et qui hi
christiani cantantes et exultantes deo in humilitate nisi
dauid p̄sertim cum deus dicat. Omnis spiritus laudat
dominũ. Si dixisset. omnis israhelita p̄cise. tũc possemus
alias insultare. Et si deus fortis et gloriosus dicit per os
Isaie prophete. caplo. lx. *De omnes gentes sunt in cõspe*
ctu eius quasi nihil. Hoc intelligendũ est de his gẽtibz
que fuerũt anteq̄ habuerũt noticiam dei per aduentum
istius iusti que tũc fuerunt pagani et ydolatre. Sed intel
ligi p̄t istud verbũ de istis gentibus que offerunt ei om
ni die sacrificium mũdum in veritate et eq̄tate. sicut deus
dixit per os Malachie prophete. vt sup̄ius allegatũ est.
Et certe domine nos erramus in hoc. *Atq̄ nos dei sum?*
in omni euentu qui nobis euenerit.

¶ *Quædomine mi q̄ nos*

apostatauim? a deo in p̄mo aduentu istius iusti
de quo inducimur autoritates p̄dictas. et cui expresse cõ
ueniunt que sunt apud nos in libris legis et prophetaz.
Propter quã deus prot̄edit in longitudie dierum capti
uitatem nostram. Et expectamus saluatoꝝ alium ab isto
nihil nobis prodest. Et argumẽtuz euidẽs est nobis cap
tiuitas illa que fuit in babilone. lxx. annoꝝ. quãtuz ad tẽ
pus q̄ breuis. et quãtum ad grãm: q̄ daniel p̄pheta fuit
captus nobiscum q̄ erat amicus dei. et per quẽ deus p̄so
labatur nos de propinq̄ liberatõne. Non etiã omnes tri
bus fuerunt in illa captiuitate: sed hec captiuitas iam ve
nit ad cõplementum mille annoꝝ. Nec est daniel nobisc̄
euz. et omnes tribus (nulla excepta) sunt in dispsione elon
gata a domo sancta. Signũ nanq̄ euidens est q̄ peccat
um generale est in omibus nobis nullo excepto. qd̄ pec
catũ cum p̄seuerat in nobis p̄seuerabit et ira dei sup̄ gen
tem nrãm sine spe. Et tamẽ expectam? aliquẽ aliũ ab isto
iusto. q̄ expectatio nõ p̄dest nob. Et si voluerim? dicere:
q̄ hec captiuitas nõ est ḡnalis et aliqua tribus est in aliqua

parte mundi que habeat regere et pncipes cito poterim?
 fm leges nostrā demendatio arguere et vincere. nā si nos
 iudei in aliqua parte mūdi regem et pncipem haberem?
 hic esset de sola vna tribu. s. iuda. Sed diffiniuit super
 iudam q̄ nō esset ex tribu iuda rex in eternū. Unde dixit
 per os Hieremie. caplo. xvij. Peccatum iude scriptum
 est cum stilo ferreo in lapide adamantino. qualiter dele-
 ri sperabamus. Non delebitur in eternū presertim cum
 deus loq̄tur per os Hieremie prophe. ca. iij. Dñator do-
 minus auferet ab hierlm et iuda iudicē et propheta et p̄n-
 cipem de vobis. Et dixit iesus filius bochzei. ca. iij. li. 7
 bri sui: Erūt filii israhel sine pncipe et lege. Nos scim⁹ do-
 mie mi q̄ ab initio fuerūt aliq̄ sancti et magni coram deo
 Et in pncipio fuerūt lōge vite sicut mathuzalē et enoch.
 sed nullius ipoz extēdit deus vitā vltra. V. annos. Et
 inuenimus inter nos q̄ messyas sine xps̄ promissus nob
 nasci in babilone tpe captiuitatis illius q̄ fuit. lxx. annoz.
 Et fm hoc xps̄ noster habet etatis. V. āngentes ānos.
 quā fabulam nō solū nō propheta sed etiā nulla rōne po-
 ssumus defendere. hec tñ dicimus et asserim⁹ in synago-
 gis nostris vbi nullus nobis aduersat. nec p̄miscetur ad-
 uersarius eptancus: Sed audias doctrinā publicā sup
 hoc xp̄ianoz. Psalmo. lxx. ad syon vbi dicit dauid. Nū-
 quid syon dicit homo et homo natus est in ea et ip̄e altissi-
 mus q̄ fundauit eam: In v̄bis istis prop̄ha nominat ma-
 riam nomie ciuitat̄: et d̄t q̄ homo natus ē in ea. nō dixit
 tali israhelite vel tali vt intelligatur q̄ filius marie non
 fuit vnq̄ in lūbis alicuius homis. Et in sc̄do libro Reg-
 gum caplo septio. Hoc manifeste declarat cum dicit da-
 uid. Quando p̄pleuer̄ dies et dormier̄ cum p̄ribus tuis
 suscitabo progeniē post te q̄ egredietur de vtero tuo. et e-
 go ero illi in patrem et ip̄e erit mihi in filium. Et nūquā
 fuit possibile q̄ aliq̄s filius egrediretur de vtero patris sui
 sed hoc expresse veit ad demōstrandū q̄ xps̄ nō foret cō-
 ceptus in muliere p̄ semen decisu a lūbis viri sicut ce-
 teri homies tam a dauid q̄ ab hoib⁹ aliis descēdētib⁹.

A.

